

İDARE

Dahiliye Vekaletinin Aylık Mecmuası

Yıl: 13

Birinci Teşrin 1940

Sayı: 15

RESMÎ KISIM

Nutuklar	2161
Başvekilimiz diyor ki	2172
Takdir edilenler	2175
Vekâlet emrine alınanlar	2178
Tekaüt ve yetim aylıkları	2179
Mülkî teşkilât	2181
Diğer Vekâletlerin tamimleri.....	2182
Hava Müdafaa Genel Komutanlığının.....	2251

Osmanbey Matbaası
1940

Resmî kısım

SAYIN CUMMHUR REİSİ İSİNET İNÖNÜ VE SAYIN BAŞ VEKİE Dr.

REFİK SAYDAMIN NUTKU.

Reisi cumhur İsmet mönünün T. E. M Meclisinin Altıncı İntihap Devresinin İkinci İçtima Yılını Açarken Umumî Heyette İrat Buyurdıkları Nutuk.

Büyük Millet Meclisinin Muhterini Azası.

Altıncı intihap devresinin ikinci içtima senesini açıyorum. Muhterem a zayi sevgi ve saygı ile selâmlarım.

Kurulduğu günden beri tek kaygısı vatan selâmeti olan Büyük Meclisimizden örnek alarak, geçirdiğimiz mühim sene zarfında, vatandaşlar arasında sükûn ve birbirine dayanma, en yüksek mertebede ruhlara hâkim olmuştur. Cumhuriyet hükûmeti, fâsılasız bir dikkatle, dâhilî ve haricî emniyetin muhafazası için bu dürist hava içinde çalışmak imkânını bulmuştur.

Dâhilî idaremiz, geniş bir hürriyet içinde vatandaşın hukukunu ve emniyetini temine kudretli, hakikî ve hukukî bir nizam tesis etmiş olmakla mütemayizdir. Denilebilir ki geçen bu bir sene içinde memleketin emniyet ve asayişine ciddî surette müessir olacak hiç bir hâdisе vukua gelmemiştir. Yurdun emniyetine müessir olabilmekten uzak nadir hâdiseler de adaletin hükmüne teslim olunmuşlardır.

Dünyayı sarsan büyük buhrana rağmen Türkiye’de yaşayan herkes, bütün hak ve hürriyetlerine sahip ve bunlardan en geniş bir surette müstefit olmaktadır. Memleketin her tarafında emniyet ve sükûn, hale ve âtiye itimat mevcuttur Türkiye, serbesti ile nizamı telif eden bir hava içinde vatandaşların huzurunu temin edebilen müstesna memleketlerden biridir.

Vazifedarların dikkat ve ihtimamı asil milletimizin ve onun büyük meclisinin yurt severliğinden ve basiretinden daima feyiz ve kuvvet alıyor. Milletten hükümete karşı görünen tam ve samimî itimat, milli kuvvetimizin kaynağıdır. Bu hal mesuliyet almış olanlara işlerinde cesaret ve neş'e vermektedir. Diğer taraftan hususî idareler, belediyelerimiz salâhiyet ve vasıtaları derecesinde, vazifelerini yapmaktadırlar. Medenî seviyenin yükselişi ile mütenasiben artan ihtiyaçlara, arzu edildiği gibi cevap verebilmeleri için salâhiyetlerinin ve malî membalarının takviyesi arzuya şayandır. Belediyelerin ve bunlara bağlı müesseselerin memurlarının tekaütleri hakkında Büyük Meclise takdim edilmiş olan lâyiha'nın kanuniyet iktisap etmesi, buralarda Çalışan vatandaşların ve ailelerinin istikbali ve gördükleri hizmetin selâmeti bakımından faydalı olacaktır.

Cumhuriyet Adliyesi, geçen sene zarfında kabul buyurduğunuz yeni kanunlarla teşkilatın kuvvetlendirip amme hizmetlerini daha amelî ve şamil bir şekilde görmek yolundadır. Hâkim sınıfının yeni anasır ile mühim bir adette takviyesi imkânı hâsıl olmuştur. İcra işlerinin süratle işlemesi için kanunda yapılan tadilâtta iyi neticeler alınacağını ümit etmekteyiz. Ceza evleri durumunun ıslahı üzerindeki çalışmalar ilerlemektedir. Birçok vilâyetlerimizdeki cezaevlerinin inşası hazırlıkları bitmiştir. İş esasî üzerine kurulmuş olan cezaevlerinin kadroları bu bir sene içinde biraz tevsi edilmiştir. Müstakbel adlî faaliyetimize nizam hizmeti görececek olan adlî teşkilât kanunu lâyihası yakında huzurunuzda takdim edilecektir. Buna mütenazır olmak üzere kanunlarımızda yapılması iktiza eden tadiller hakkında yakında Büyük Meclise teklifler arz olunacaktır.

Arkadaşlar;

Geçen içtima devresinin başında zuhurunu en samimî teessürlerle kaydetmiş olduğum Avrupa muharebesi, on dört aydan beri, bütün şiddetiyle devam ediyor. Gösterdiği inkişaf; facianın Avrupa haricine de sirayet ederek bir dünya muharebesi şeklini almasını imkân dâhilinde bulundum yor.

Son sene zarfında birçok hür ve müstakil ülkeler ecnebi istilasına maruz kalmışlardır.

Ancak Fransa'dan sonra İngiltere'ye teveccüh eden hücumların çetin bir mukavemete çarpmış olması, muharebeyi yeni bir safhaya intikal

ettirmiştir. Görünüşte bu safha uzun sürecektir ve insaniyetin sefalet ve ıstırapı temadi edip gidecektir. Bu hazin ihtimaller önünde büyük elemeler duymamak, medeniyetin tereddidini teessüf ve teessürle kaydetmemek mümkün değildir.

Memleketimiz, geçen zor zamanları, istiklâl ve masuniyet davası et' rafındaki yekvücut çehresi ile sarsılmadan geçirdi. Hakkından emin, haklara hürmetkâr ve vatan müdafaasına karar vermiş vaziyeti, bu metanetin artan teşkil eder. Haricî siyasetimizi tavsif ederken, milletimizin sayısız faziletlerini vatan için en emin, en verimli şekilde kullanmak düsturunun, yegâne rehberimiz olacağını bir kere daha tebarüz ettirmek isterim.

Geçen içtima devresini açarken, harp karşısındaki vaziyetimizi izah etmiştim. Cumhuriyet. Hükümetinin haricî siyasetinde, geçen seneden beri, bir tebeddül vaki olmamıştır. Bunun en birinci sebebi, o siyasetin, siyasî istiklâl ve mülkî tamamiyetimizin mahfuziyetini esas tutması ve hadiselerin seyrine göre tahavvül eden haris emeller ile alâkadâr bulunmamasıdır.

Hükümetimiz muhtelif vesilelerle size arz etmiştir ki Türkiye'nin, hudutları haricinde bir karşı toprakta gözü, bir hakkı ihlâlâ niyeti yoktur. Bize, emniyetimize, o emniyetle müteradif olan hayatî menfaatlerimize tecavüz niyetinde olmayan hiç bir devlet, bizim riyaasetimizden endişe ve bizi, hakkımızı mahfuziyetini istediğimizden dolayı, muhafaza edemez.

Muhterem arkadaşlar;

Bizim harp harici vaziyetimiz, bize karşı aynı iyi niyeti gösteren ve tatbik eden bütün devletlerle en normal münasebetlere mâni değildir. Kezâlik, harp harici vaziyetimiz, bizim topraklarımızın, deniz ve havalarımızın, muharipler tarafından birbirini aleyhine kullanılmasına istisnasız olarak mânidir. Ve biz muharebeye girmedikçe katî ve ciddî olarak mâni kalacaktır.

Arkadaşlar;

Son zamanlarda harp harekâtı bazı yeni vesilelerle dikkate şayan inkişâflar gösterdi. Sükûn ve selâmeti bizim için çok ehemmiyetli olan

emniyet sahramızın içinde dostumuz ve komşumuz Yunanistan maalesef bugün harbe sürüklenmiş bulunuyor. Bundan doğan vaziyeti, müttefiklerimiz İngiltere hükümeti ile müştereken tetkik ve mütalaa etmekteyiz.

Size arz etmiş olduğum bu siyasî umdeler, memleketimizi harp facialarından bugüne kadar nasıl masun bulundurdu ise, yarının emniyetine de aynı veçhile hizmet edecektir, ümidindeyiz.

Dünyanın geçirdiği vahim buhran içinde uzak yakın bütün devletlerle münasebetlerimiz normal seyrini takip etmiştir. Sovyet Rusya ile aramızda yirmi seneye yakın bir mazisi olan itimadı münasebetler, her ikimize de atfedilmeyecek olan buhranları geçirdikten sonra esas olan dostane mahiyetini tekrar elde etmiştir. Bunu memnuniyetle kaydetmek isterim. Türkiye - Sovyet münasebetleri dünya siyasetinin vicdanları içinde başlı başına bir mevcudiyettir ve memleketlerimiz diğer tesirattan müstakil bir surette bu mevcudiyeti devam ettirmek istihramımdadır Bu siyaset, böyle telâkki edildikçe, iki taraf menfaati için dünkü verimini yarın da verir, kimsenin zararına olmayarak yalnız memleketimizin nefsine işler, kanaatindeyiz.

Aziz arkadaşlar;

Önümüzde insaniyet için uzun ıstırap devreleri olmak mümkün hatta muhtemeldir. Bu devre esnasında hayatî menfaatlerimize karşı hassas bulunurken dostluklarımıza ve ittifaklarımıza vefalı kalacağız.

İngiltere'nin zor şartlar içinde kahramanca bir mevcudiyet harbi içinde bulunduğu bir zamanda onunla olan ittifak bağlarımızın sağlam ve sarsılmaz olduğunu söylemek benim için bir borçtur.

Muhterem Millet Vekilleri;

Cumhuriyet ordusunun kuvvetlenmesi ve ihtiyaçlarının tamamlanması için Büyük Meclisimiz hiç bir ihtimamı esirgememektedir. Türk Milleti bu hususta kendisinden istenilen vazifeleri iftiharda yapıyor. Silâh altına çağırılan vatandaşlar vazifelerine seve seve koşuyorlar. Her gün menkıbelerini dinlediğimiz bu asıl hareketlerin Türk Milletinin ruhundaki engin fedakârlık hislerine bir yeni işaret olduğunu sevinçle görmekteyiz. Bugün Büyük Mecliste ve onun hükümetinde, bütün işler4n başına geçmiş olan müdafaa vazifesi, bütün milletçe de en sevgili bir

gaye halindedir Biz de iftiharla söyleyebiliriz ki milletçe yapılan fedakârlıklar yerindedir. Cumhuriyet ordusunun vazifesini hakkı ile başaracak bir ehliyetle bulunduğuna emin olabiliriz.

Münakalât işlerimiz, mevcut vesaitin mütehammil bulunduğu azami suretle ifa edilmek hususunda çalışılmaktadır. Memleketin müdafaası, İktisadî teşebbüslerimizin kıymetlendirilmesi; nakliyat ve muhabere imkân ve vasıtalarının bilgili ve inzibatı bir teşkilata dayanarak, sürat, emniyet ve intizamla işlemesine bağlıdır. Münakalât Vekâleti bu esasların tahakkuku için çalışmaktadır.

Bugünkü şartlar altında bir kat daha emniyet kazanmış olan hastalıklardan korunma işlerinde, Hükümetin aldığı tedbirlerin muvaffakiyetli neticelerini görmek memnuniyeti mucip olmaktadır Bu tedbirler memleketimizi, içinde bulunduğumuz şartların doğurabileceği büyük salgınlardan korumuş olduktan başka, hariçten memleketimize girmesi mümkün hastalıklarla mücadeleyi de kolaylaştırmaktadır.

Geçen kış, merkezi Erzincan olmak üzere, büyük bir vatan parçasında vukua gelen yer sarsıntısının ne kadar vatandaş hayatına kıydığı esefle gördük. Hükümetçe alınan acil tedbirlere ilâveten her sınıf Türk vatandaşının, bu felâket ıstırapı içinde kıvranan kardeşlerine yaptıkları asil yardımları ve bütün medeniyet âleminin bu felâkete karşı gösterdiği yüksek alâkayı, burada şükranla yâd ederim.

Felâkete uğrayan vatandaşlara bütün bir milletin sıcak ve çok samimî yardımı olmasaydı, bu yaranın bu kadar kısa bir zamanda onulmasına imkân bulunamazdı.

Bu münasebetle teşkil buyurduğunuz millî yardım komitesinin yüksek hizmetine huzurunuzda teşekkürlerimi ifade ederim. Bütün bu yardım işlerinin tatbikini üzerine alarak feragat ve intizamla çalışan Kızılay cemiyetinin çalışmalarını da şükranla yâd etmek isterim.

Ziraî istihsalimiz memnun edici bir vaziyettedir. Her şeyden önce Türk köylüsünün, hükümetin tedbirlerine uyarak fazla istihsalı geçen da gösterdiği gayreti tebarüz ettireceğim. 1940 umumi istihsalı geçen yıllardan aşağı düşmemiştir. Toprak mahsullerimizde, miktar ve keyfiyet bakımından inkişaf ve salâh aşikârdır. Nüfusumuzun çoğalması ve

hayat seviyesinin yükselmesiyle alâkadar olan istihlâk ihtiyacını emniyetle, kapatmaktadır. Yurdumuzun tabiat ve ziraat şartlarının, usullerimizi ve çalışmalarımızı ilerlettikçe, daha verimli olacağına kanaatimiz vardır. Bu sene getirilen yeni ziraat makinaları, yurdun muhtelif bölgesinde işletilmiştir. Türk köylüsü bu makinaların faydasını derhal kavramış, iyi, fazla ve ucuz istihsal yapacağına kani olmuştur. Bu gibi rasyonel ziraat usullerini biran evvel yerleştirmek ve yaymak lâzım olduğu kanaatindeyim. Köylünün muhtaç olduğu diğer küçük ziraat aletleri ile nakil vasıtaları, üzerinde duracağımız ehemmiyetli mevzulardır. Ziraat teknik ve ilim adamlarının, köy tetkiklerine dayanan bir plân dâhilinde, çiftçi ile işbirliği yapmasından süratli ve feyizli neticeler umuyoruz. Ticaret Vekâleti, bir taraftan dünya İktisadî vaziyetinin içinde bulunduğu şartlara uymak, diğer taraftan istihsal ve mübadele sahalarında krediyi isabetli bir surette tevzi ve lüzumu derecesinde tevsi eylemek noktasından çalışmaktadır. Başta, zirâî kredi ihtiyaçları geliyor. Bu sene de çiftçinin ziraat ve istihsal ihtiyaçlarını ve mahsul satışlarını kıymetlendirmeye yarayacak geniş krediler yapılmıştır.

Zirâî ikrazlarda faizleri imkânın müsaadesi nispetinde indirmek suretiyle de istihsalı teşvik eylemek, Hükümetin başlıca düşüncelerindendir. İstihsal kıymetlerini en iyi koruyacak, satış kooperatifleri teşkilâtı inkişaf halindedir. Bu hususta kanunî mevzuatımızın tekemmülü arzuya şayandır. İhracatın kontrolü, başlıca ihraç mallarımızın standarda bağlanması yolundaki çalışmalar, atı için ümit verici mahiyettedir.

Köylü ve müstahsilin İktisadî kalkınma ihtiyacı, hayat pahalılığı ile istikbalin buhran endişesi kadar üzerinde hassasiyetle durulan bir mevzudur. Beynelmilel münasebetlere sıkı sıkıya bağlı olan ticaret işlerimizin umumi zorlularından müteessir olması, içtinabı kabil olmayan bir zaruret idi. Bir taraftan Hükümet, ticarete, memleketin muhtaç olduğu iptidâî madde ve mamulleri temine çalışıyor. Diğer taraftan sıkı bir fiyat inzibatı ve murakabesi kurmağa uğraşılıyor. Millî Korunma Kanununa göre, birçok lüzumlu tedbirler alınmıştır. Bu hususta icap eden yeni kanunî mevzuatın yüksek huzurunuzla takdimi mukarrerdir.

İktisat Vekâletimiz, gerek tesise, gerek istihsale matuf faaliyetlerde, içinde bulunduğumuz şartların müsaadesi nispetinde çalışmaktadır. Kurulmuş olan sanayi şubelerinin faaliyetlerini muntazaman idameye ve

memleket ihtiyacının mühim bir kısmını dâhili mamullerle karşılamağa gayret edilmektedir. Sanayiın muhtelif şubelerindeki istihsalin hacmi, geçen seneye nazaran fazla olduğu gibi, maden kısmındaki istihsalde de bariz terakkiler kaydedilmiştir. Kömür havzasının millileştirilmesi için kabul buyurulan kanunun tatbikine başlanmış ve havzada tatbik edilmekte olan iş mükellefiyeti müspet netice vermiştir.

Madenciliğin memlekette son senelerde kaydettiği inkişaf, sevinçle görülecek haldedir. Geçen yıl faaliyete geçmiş olan Ergani istihsalâtı, normal bir şekilde inkişaf etmektedir. Millî Müdafaamız için muhtaç olduğumuz saf bakırın imaline muvaffakiyet hâsıl olmuştur. Keçiözümlü Kükürt tesisatı tevsi ve ikmal edilmiştir. Önümüzdeki yıl içinde, ihtiyacımızın kâmilten buradan karşılanabileceği, kaydedilmeğe değer bir hadisedir.

Divriği demir, Murgul bakır, Bolgardağı ve Keban kurşun madenlerine ait tesisat devam etmektedir. Kömür havzasında enerji ihtiyacını temin edecek olan 60.000 kilovatlık büyük Çatalağzı santralının ihalesi yapılmış ve inşaatına başlanmıştır. Maden arama sahasında uzun senelerden beri petrol araştırmaları arma sarf edilen mesai, ilk müspet semerelerini vermiş bulunmaktadır. Raman dağında yapılan sondajda 1,050 metrede petrole tesadüf edilmiştir. Sahanın jeolojik bünyesi bir petrol mıntukasının mevcudiyetini kuvvetle ümit ettirmekte olduğundan, hakikî verimi anlaşılacak üzere, arama faaliyeti burada teksif edilmiştir.

Hatay'da da, petrol asarı bulunan Arsus mevkiinde sondaj yapılmaktadır.

Söğütözü kömürlerinin jeolojik tetkikatına devam edilerek arama ameliyatı devresine geçilmiştir.

Günden güne inkişaf etmekte olan madenciliğimizin muhtaç olduğu maden teknisyenleri için Zonguldak da bir mektep açılmasına karar verilmiştir.

En ehemmiyetli küçük sanatlarımızdan bulunan el tezgâhı dokumacılığının ıslahı ve teşviki ve iptidai madde ile kredi ihtiyaçlarının temini hususunda faaliyete geçilmiş, mıntika olarak dokumacıların kooperatifleştirilmesine çalışılmakta bulunmuştur. Halen sekiz dokumacı

kooperatifi kurulmuş ve el dokumacılığının, geniş müstehlik ve müstahsil kütlelerinin menfaatine olarak, inkişafı yoluna girilmiştir.

Yalnız ziraat ve hayvancılıkla uğraşan köylülerimizin boş zamanlar^ çalışmalarına ve en mühim ihtiyaçlarına hadim olmak ve bu sureta refah ve İçtimai seviyelerim yükseltmek bakımından, ilk merhale olarak, dokumacılığın köylerimizde tamimi için gereken faaliyete geçilmiş bulunmaktadır. Gaye, mıntika hususiyetler göz önünde tutularak, Türk köylüsünü ziraat alet ve vasıtaları yanında, bir de el tezgâhına sahip kılmaktır. Şimdiye kadar 17 vilâyetimize, numune olarak tezgâh gönderilmiş ve ayni zamanda bazı yerlerde de gezici ehliyetli ustalarla kurslar açılmıştır. Bu sahada faaliyete, bu sene içinde vüsat verilmesi ve daha büyük mikyasta tezgâh, çıkırık ve tarak dağıtılması mukarrerdir.

Devlet İktisadî teşebbüslerinin son sene içinde kendi mevzularına giren mamulâtın pazar fiyatlarını itidalde tutmak hususundaki muvaffakiyetli hizmetlerini takdir etmek yerinde olur.

Gümrüklerimiz, dünya hâdiseleri karşısında, millî iktisat ve ihtiyaçlarımıza uygun olarak alınmakta olan tedbirlerin ve devletlerle mevcut ticarî mübadelelere ait anlaşmaların tatbikinde, vazifelerini olgunlukla ve ticarî tedbirlerle ahenkli bir surette yapmaktadırlar.

Daha mütekâmil bir gümrük kanunu projesi, bu içtima devresi esnasında Büyük Meclise arz edilecektir. Gümrük tarife kanunu cetvelinin de, ilmi ve ameli esaslara göre tertip ve tasnifi üzerindeki çalışmalar ilerlemiştir.

Kaçakçılığı önlemek yolunda dikkatle çalışılmakta ve tedbirler alınmaktadır.

İnhisarlar varidatının arttırılması ve mamullerin evsafça yükseltilmesi hususunda çalışıldığı gibi sert içkilerin istihlâkini azaltmak için, hafif içkileri revaç andırmak yolundaki mesaiye devam edilmekte ve bu çalışmalardan iyi neticeler alınmaktadır.

Nafia Vekâletimiz senelerden beri muvaffakiyetle takip edilmekte olan Nafia işlerini, umumî ahvalin doğurduğu iktisadi tesirler altında kalmakla beraber takipte devam etmektedir.

Geçen sene Diyarbakır Irak hattının 159 kilometrelik kısmının inşaatı bitmiş ve 48 kilometrelik kısmı işletmeye açılmıştır.

Kabul buyurduğunuz bir kanunla Elâzığ'dan başlayarak Muş, Van istikametinde İran hududuna uzatılması kararlaştırılan demiryolunun

70 kilometrelik Elâzığ Palu kısmının ihalesi yapılmış Zonguldak bölgesindeki kömür hattımızın havzaya daha fazla nüfusunu temin için Zonguldak Kozlu kısmının inşaatına başlanmıştır.

Hâdisatın doğurduğu zarurî ihtiyaçlardan mütevellit bir kısım iskelelerin inşaatına devam edildiği gibi, esaslı limanlarımızın inşasına başlayabilmek için hazırlanmış olan kanun projesi, bu içtima devresi esnasında yüksek huzuruza takdim edilecektir.

Büyük su işleri faaliyeti, programına tevfikân ilerlemektedir. Bu meyanda geçen sene Tarsus sulanması kısmen tamamlanmış ve yapılan tecrübeleri çok ümit verici olmuştur. Önümüzdeki sene içinde Ege havzasında başlayan sulama faaliyetinin tamamlanmasının mümkün olacağını ümit ediyoruz.

Aziz Millet Vekilleri!

Maarif işlerinde kabul buyurduğunuz köy enstitüleri ve Devlet konservatuarı kanunlarının hayırlı tatbikleri şimdiden iftiharî mucip vaatlerle doludur. Memleketin muhtelif mıntukalarında açılan 14 enstitüde, şimdiden 6000 talebemiz yetişmektedir. Bütün alâkadarlarının en geniş bir emek ve çalışma ölçüsü ile kurulup yürümesine savaştıkları bu müesseseler, 15 yıl içinde [Türkiye'de ilköğretim meselesini tam olarak halletmeğe imkân verecektir.

Musiki ve tiyatro sanatında Türk çocuklarının yaratma kabiliyetlerini, iyi bir inkişaf yolunda görerek memnun olmaktayız. Devlet konservatuarı, kabul buyurduğunuz kanunla daha verimli bir tekâmüle doğru yürüyebilecektir.

Teknik öğretim sahasında halk için açılan kurslarda yapılan ümit verici tecrübelerin umumileşmesi, vatandaş iş terbiyesi bakımından mühimdir. Bunun takviye edilmesini ve daha esaslı bir programla daha yaygın bir çalışma mevzuu yapılmasını çok lüzumlu bulurum.

Ankara'nın yüksek irfan müesseseleriyle takviyesini, kültür davalarımızın önünde tutmaktayız. Yeni binasında çalışmaya başlayan, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesiyle, bu yıl Maarif Vekilliğinin idaresine verdiği niz

Hukuk Fakültesi, müstakbel ve şubeleri tam Ankara üniversitesinin iki rüknü olarak kurulmuş bulunmaktadır. İstanbul üniversitesi ve diğer yüksek dereceli okullarımız, tabii seyirlerini takip ederek ileri yürümektedirler.

Umumî kültür veren okullarımızın mükemmelleşmesi için keyfiyete teveccüh eden ve sathî olmaktan kurtulup derinliğine istikamet alan tedbirleri, lüzumlu ve faydalı bulmaktayım. Türk gençliğinin bedence, hususiyle inzibat ve ahlâk mevzuunda iyi yetiştirilmeleri için çok dikkatli ve ciddi hareket edilmesini millî terbiyemizin kuvvetlenmesi bakımından bir zaruret telâkki ederim.

Türk kül tülünün iki mühim ve esaslı temeli olan dil ve tarih idelerimize yakın alâka ile önem veriyoruz. Türk dili ve tarih için çalışan iki kurumun lügat, imlâ, gramer, terim ve tarihinizin her safhasına ait tetkikleri için yeni hızla emeklerini teksif edeceklerine emniyetim vardır.

Avrupa harbinin, cihan malî hayatında vücuda getirdiği buhran ve bütçe külfetleri memleketimizi de müteessir etmiştir; .Denk ve samimî bütçe prensiplerine daima bağlı kalmakla beraber, hâdiselere takaddüm ederek İşaretli tedbirler bulunmuş ve bu suretle Devletin malî itibarı muhafaza edilmiştir, her şeyden evvel, Türk vatanının muhafazasında kuvvetli ve hazırlıklı bulunmanın verdiği külfetleri karşılamak yolundaki muvaffakiyeti, bilhassa kaydetmek isterim.

Cumhuriyet mâliyesi, başta, memleket müdafaasına ait fevkalâde tedbirler olmak üzere, bütün Devlet işlerinin istediği masrafl an, memleketin kendi vasıta ve membalarla karşılamağa imkân bulmaktadır, içinde yaşadığımız hal ve şartlar, bilhassa gümrük resimlerinde ve bunlara bağlı vergilerde mühim boşluklar yapmış ve bunu kapatmak için ihdas edilen muvakkat vergilerin, vatandaşların tediye kabiliyetlerini aşmadığı ve hatta mut edu had dâhilinde kaldığı içinde bulunduğumuz 1940 bütçesinin ilk tatbik aylarında derhal kendini göstermiştir Bir taraftan milletimizin gösterdiği olgunluk ve fedakârlığın, diğer taraftan memleketin kabiliyetlerini, Devletin acil ihtiyaçları ile en iyi telif eden isabetli tedbirlerin eseri olan bu netice memnuniyetinize lâyıktır. Muvazeneli bütçe prensibine sadık kalmak sayesinde bundan sonra da Türk hazinesinin itibarını ve düzenini muhafaza edeceğine kati itimadımız vardır.

Bu sayededir ki haricî ticaret muvazenemiz ve döviz vaziyeti, geçen senelere nazaran çok iyi ve sevindirici bir netice vermiştir; Bu arada 1933 Türk borcu hakkında hükümetçe alınan son karan, yani eski Düyunu Umumiye Meclisinin ilgası ile bu husustaki taahhüdatı devletin üzerine aldığını kaydetmekle sevinç duyarım.

Büyük Millet Meclisinin Muhterem Azası;

Milletlerin, tarihe misali geçmemiş en ağır mücadele halinde bulundukları bir zamanda, şanlı Türk: milletin mukadderatını devretmek gibi şerefli, müstesna ehemmiyetli bir vazifeyi beraber ifa ediyoruz. Çok açık olarak bir daha görüyoruz ki, milletlerin yaşama hakları, bin türlü tedbirin başında ve hepsinden tesirli olarak bir temele dayanıyoruz. Bu, millî birlik, fedakârlık ve kahramanlık temelidir.

Büyük Millet Meclisinin asil misali ile millî birlik, her zamandan ziyade sağlamdır. İcap ederse, milletçe her fedakârlığı göze almak, hepimizin katî kararımızdır. Türk Milletinin bugünkü evlatları, kahramanlıkta, kendi geçmişlerini her haine müftehir edeceklerdir. Milletler içinde istikbalin, her vasıttan sonra nihayet kahraman ve fedakâr olanlara müyesser olduğu bir devirde, Türk Milleti temiz, emin bir istikbale gururla bakmaktadır.

BAŞVEKİLİMİZ DİYOR Kİ.

Kudretinden emin istiklâlini müdafaada tereddüdü olmayan bir milletin fertleriyiz Bayramımızı büyük bir huzur ve emniyet içinde idrak ediyoruz.

Cumhuriyet Bayramının açılış töreni münasebetiyle Başvekil Dr. Refik Saydam dün radyoda aşağıdaki nutku söylemiştir:

Aziz yurttaşlarım;

On yedinci cumhuriyet bayramımızı kutlama törenini açıyorum.

Dünyanın karanlık, karışık hali karşısında, millî birliğin güvenli ve hür havası içinde yaşıyan Türk milletine büyük bayram kutlu olsun.

Bu mesut anda, cumhuriyetimizin banisi, milletimizin kurtarıcısı, Atatürk'ün manevi huzurunda Türk milleti adına, minnet ve tazimle eğiliyorum.

Ve gene, Türk milleti adına, emrinde olmanın ve toplanmanın verdiği gurur ve zevk içinde, Millî Şefimiz Cumhur reisimiz İsmet İnönü'ye sarsılmaz bağlılığımızı teyit ediyorum

Millî mücadelesi kadar, millî birliği de yeryüzünde örnek olan milletimizin, böyle senelerce bayramı şevkle kutlaması mukadderdir.

Yurttaşlarım,

Türkiye Cumhuriyetinin her yılının, milletçe yeni bir hamle ve başarı m kaynağı olduğu hepinizce malûmdur. Cumhuriyet ve inkılâp rejimimizin geçen yıllar içinde, dâhilî ve haricî hayatımızda, İctimaî ve medenî âlemimizde temin ettiği feyiz ve eserleri, vatandaşlarıma sadece hatırlatmakla iktifa edeceğim. O eserler, her sene büyüyor ve büyüyecektir. O inkılâplar hızını almış, değişmez yollarında emniyetle yürüyor ve yürüyecektir.

Dünya ahvalinin, gittikçe artan vahameti karşısında, Türk milletinin gösterdiği olgun ve asil birlik, sükûn ve vakar, istiklâl ve şeref aşkı, bu güne kadar olduğu gibi, bundan sonra da, en büyük emniyet silâhımızdır. Bu güvenle istikbale bakıyoruz.

Yurttaşlarım,

Bayramımızı, büyük bir huzur ve emniyet içinde idrak ediyoruz Her Türk vatandaşının da her zaman ve her vaziyette fikren huzuruna ve kalpten emniyetine güveniyoruz. Kudretinden emin, istiklâlini müdafaada tereddüdü olmayan bir milletin fertleriyiz. Sulh ve insanlık aşkımız kadar, ordularımızın, kıymetine ve kahramanlığına, milletimizin müdafa kudretine ve hudutsuz fedakârlığına dayanan irade azmimizi de dünya bilir.

Aziz vatandaşlarım,

Geçen sene de size söylediğim gibi, dünyanın en buhranlı bir devrinde, her vakitten daha kuvvetli, hakkına güvenen, ne harici ne dâhili bir ıstırapı olmayan bahtiyar bir milletin fertleri olduğumuzu düşünerek 17 inci Cumhuriyet yıldönümünü de neşe ile geçirmenizi bütün kalbimizle temini ve cumhuriyetin 17 inci yıl dönümü bayramının başladığını ilân ederim.»

«— Sayın Reisimiz, sayın davetliler,

Büyük Atatürk'ün düşünüp, kurulmasını emrettiği Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesini, yeni binasında açmak, benim için büyük bir bahtiyarlık oluyor. Ankara üniversitesinin iki rüknünden biri olan bu müessese dört yıllık kısa bir devre içinde takdire değer bir inkişaf göstermiş ve geniş mikyasta mezun vermeğe başlamıştır. İlmî mesai ve ilim adamı gençler yetiştirme yolunda emeklerini vermiş olan arkadaşlarımı adamı gençler yetiştirme yolunda emeklerini vermiş dian arkadaşlarımı takdir ve teşekkürle karşılarım.

Millî Şefimizin, üç gün evvel Büyük Millet Meclisinde irat buyurdıkları açış nutuklarının Maarife dair kısmında, hükümete verdikleri şu direktifi bir kere daha huzurunuzda tekrar etmek isterim.

Ankara'nın yüksek irfan müesseseleriyle takviyesini, kültür davalarımızın önünde tutmaktayız.

Reisicumhurumuzun bu emirlerini yerine getirmek ve fakülteleri tam olarak kurulmuş yeni bir Türk üniversitesini çalışmağa başlatmak, vazifemiz ve emelimizdir. Ankara'yı Anadolu'nun ortasında, müzeleri, kütüphaneleri, üniversitesi, İlmî enstitüleri, operayı, tiyatrosu, diğer kültür

ve İçtimaî müesseseleriyle bütün memleket münevverlerine manevi mihrak olacak bir merkez haline getirmek yolundayız. Bu dileğimiz tahakkuk ettikten sonra, yurdun şark bölgesinde de yeni bir ilim merkezi kurmayı Ebedi Şefimizin bizlere intikal eden yüksek bir ideali olarak, gözümüzden uzak tutmayacağız.

Sayın davetliler;

Dil, Edebiyat, {Tarih, Coğrafya gibi, hümanist ruha inkişaf veren mevzuları çalışma plânına almış bulunan bu müessesenin, İstanbul'daki eşiyle beraber, Türk kültürüne ve bu yönden dünya ilmine büyük hizmetler yapacağından şüphe etmiyorum. Bu yoldaki ihtiyaçları karşılamaya, Cumhuriyet Hükümeti, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da çalışacaktır.

Ankara, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesinin feyizli istikbali için en halis temennilerimi söyleyerek sözü arkadaşım Maarif Vekiline bırakıyorum.»

Takdirname alanlar

Ordu nüfus müdürü Refik Karaca'ya Aslı vazifesinde ve bilhassa sayım için numarataj işinde gösterdiği gayret ve intizamından ötürü vilâyetçe takdirname verilmiştir,

20-9-940

Hakkâri valisi Sadullah Koloğlu'na

940 yılı hayvan sayımı yoklamasında göstermiş olduğu alâka ve muvaffakiyetinden dolayı Maliye Vekâletince takdir edilmiştir. 14-3-940

Mağarası nahiyesi müdürü Sami Akgün'e

940 yılı umumî nüfus sayımı numaralama işinde göstermiş olduğu alâka ve mesaisinden dolayı Ayam vilâyetince takdir edilmiştir. 24-9-940

Üsküp nahiyesi müdürü Besim Kunt'a

Köylerde ve nahiyede okul inşaatındaki faaliyet ve mesaisinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir. 13-8-940

Maraş nüfus müdürü Basri Çardağ'a

Numarataj işlerindeki muvaffakiyetli mesaisinden dolayı vilâyetçe takdirname verilmiştir. 11-10-940

Sivas seferberlik memuru Salih Batur nl 'ye

Vilayet seferberlik muhtıra ve takvimini çok esaslı bir  akıt" yaptığından ve nakil vasıtaları m bayaasını sürat ve muvaffakiyetle ba ardığından dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir. 10-10-940

Ağrı seferberlik memuru Kerim Tunç'a

Vilâyet seferberlik memurluğunda bulunduğ  müddetçe gösterdiği gayret cidden  ayanı takdir görülmüş olduğ ndan takdirname ile taltif edilmiştir. Ağrı vilâyeti: 7-10-940

Van valisi S heyl  Karafak oğ u'na

Urfa valisi K zım Demirer'e

Urfa nüfus müdürü Ziya Yalaz'a

Ahlat kaymakamı Sadık Tuncer'e

Tatvan kaymakamı Fuat Alper'e

 zalp kaymakamı Niyazi Toker'e

Adilceviz nahiyesi müdürü M. Nusret Onat'a

Numarataj i lerinde ve sayım hazırlıklarında gösterdikleri büyük gayret ve mesaisinden dolayı vekâletçe takdirname verilmişti. 15-10940

Kilis kaymakamı Turgut Ba kaya

cevazasın ait sayım hazırlama i lerinde muvaffakiyet ve gayretle idare ettiğ nden istatistik umum müdürlüğünün telgrafı üzerine vilâyetçe takdir edilmiştir. 16-10-940

Sındırgı kaymakamı Şahap Tarım

Kaza dâhilindeki yolların inşa ve tamirinde gösterdiği gayret ve faaliyetinden
ötürü vilâyetçe takdirname ile taltif edilmiştir. 17-10-940

Bursa hukuk işleri müdürü Vedat Özdeş**Nüfus müdürü Nihat Açıkal'ın****Bursa maiyet memuru Arif özgen****Bursa maiyet memuru Ali Çeltiğe**

Nüfus sayım işlerinde fevkalâde mesailerinden dolayı vilâyetçe takdirname
ile taltif edilmişlerdir. 23-10-940

Vekâlet emrine alınanlar.

Kararname sureti 16200

1 — Görülen İdarî lüzuma binaen Ağrı mektupçusu Süreyya Esenkan'ın vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına dâhiliye vekili memurdur.

22 I. Teşrin 940

Kararname

16195

1 — Görülen İdarî lüzuma binaen Isparta mektupçusu Terfik Eşmeli'nin vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına dâhiliye vekili memurdur.

18-1. Teşrin 940

Tekavude sevk edilenler

**Dâhiliye Vekâletince 1-10-940 tan 1-11-940 a kadar işi biten emekli
ve öksüzler maaşı tahsis listesi**

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
İnhisarlar idaresi sabık başmüfettişi ve eski mülkiye müfettişlerinden Ali Faik Kunt	Tekaüt
Kırovası nahiyesi müdürü Salih Zeki Özcan	Tekaüt
Karacaoğlan nahiyesi müdürü Zihni Bilgin	Tekaüt
Cide kaymakamlığından mütekit ölü Abdülkerim Kocamemi	Tekaüt
Tekirdağ nüfus müdürü Sırrı Bilgin	Tekaüt
Mülga şehremaneti tahmin komisyonu azası Mehmed Helvacıoğlu	Tekaüt
Birgi nahiyesi müdürü Ahmet Remzi Tekin	Tekaüt
Derik kazası nüfus kâtibi Hüseyin Suvan	Tekaüt
Seydişehir nüfus memuru İrfan Bafra	Tekaüt
Eski Trablusgarb vilâyeti tahrirat kâtipliğinden mü Mehmet Arif	Yetim
Balıkesir hususî muhasebe tahsildarı Mehmet Zühtü Doğanönül	Tekaüt
Ulukışla nüfus memurluğundan mütekit Sait Ağrı vilâyeti seferberlik memuru Mustafa Abdülkerim (Tunç)	Tekaüt
Darülaceze kunduracı ustası Süleyman Yaşar	Tekaüt
Ankara valiliğinden mütekit Mazhar payzm	Yetim
(Tercan kazası tahrirat kâtibi Halil İlhan	Tekaüt
Tarsus hususî muhasebe tahsildarı Esat paydak	Tekaüt
Kırşehir hususî muhasebe müdürü Mehmet Doğu	Tekaüt

Şavşat hususî muhasebe tahsildarı Ali Rıza Erdem	Tekaüt
Zat işleri müdürlüğü ücretli memurlar kısmı memuru	
Mehmet Kenan Hotin	Tekaüt
Üsküdar tahsil şubesi tahsildarı Süleyman Uluer	Tekaüt
Şarkî Karaağaç hususî muhasebe eski tahsildarı	
Şükrü Topraklı	Tekaüt
Araç hususî muhasebe eski tahsildarı Ahmet Kebeli	Tekaüt
Avanos tahrirat kâtipliğinden mütekaid İsmail Onay	Tekaüt
Şarkî Karaağaç hususî muhasebe tahsildarı	
Ramazan Bayır	Tekaüt
Kestep nahiyesi müdürü ölü Kemal Altınyaldar	Tekaüt
Elâzığ V. Maden tahrirat kâtibi Ruhi Tunçel	Tekaüt
Çiçekdağı hususî muhasebe tahsildarı İhsan Erbaş	Tekaüt
Eskişehir hususî muhasebe tahsildarı Ömer Vehbi Güç	Tekaüt

Mülki Teşkilat

1 — Akşehir kazasının Turgut nahiyesine bağlı Büyükoba köyü bu kaza ve nahiyeden alınarak Ilgın kazasının Merkez nahiyesine bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur. 22-10-1940

1 — Muğla Merkez kazasına bağlı Uzunoluk, Geriçan ve Eskere köyleri Tavas kazasının Kale nahiyesine bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur. 22-10-1940 1

1 — Cihanbeyli kazasının Alahacun köyü Haymana kazasına bağlanmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur. 22-10-1941

Diğer Vekâletlerin Tamimleri

Özü:

Yapılan takibattan vekâletin malûmatlar edilmesi hakkında

Fiat Mürakabe Teşkilâtına Talimat

Sirküler No. 5

Millî Korunma kanunu hükümleri dâhilinde yapılmakta olan takibat safhaları ve neticelerinin vekâletçe takip edilmesine lüzum görülmektedir. Bu suretle, kanunî hükümlerin tatbikatta zuhur eden vaziyetleri ne dereceye kadar başlaya birliği ve bazı tadilâta lüzum olup olmadığı, ballasa, mevzuat, icraat ve teşkilât bakımlarından murakabemizi tekemmüle sevk edecek başkaca tedbir ittihazına mahal bulunup bulunamadığı hususlarında kanaate varmak mümkün olacaktır. Bu maksatla aşağıda yazılı kararlar ittihaz edilmiştir.

1. a) Gerek vilâyetlerce resen ve gerek vekâlet teşkilâtı tarafından Millî Korunma kanunu hükümlerine müsteniden takibat icrası zımında Cumhuriyet Müddeiumumiliklerine yazılan tezkerelerin suretleriyle.

b) Cumhuriyet Müddeiumumilikleri ve mahkemeler tarafından fiyat murakabe komisyonlarının mütalaası alınmak üzere mezkûr komisyonlara yazılan tezkerelerin suretleri.

c) Bunlara cevaben komisyonların mütalaalarını muhtevi olarak her iki makama gönderilen tezkere ve mütalaa namelerin suretleri, zamanında ve peyderpey, vekâletçe gönderilecektir.

3. Mahkûmiyet veya beraat gibi nihai kararlardan vekâletin süratle ve mutlaka malûmattar olmağa ihtiyacı vardır. Bu kararlardan da, vekâlet 2 numaralı bentte yazılı olduğu veçhile malûmattar edilmeli ve bu maksatla, celsede hazır bulunan memur, raporuna derç edilmek üzere, mahkûmiyet veya beraat kararını ve mucip sebeplerini mümkün olduğu kadar tafsilatıyla zapt etmelidir.

4. Mahkeme kararlarının Cumhuriyet Müddeiumumiliğince temyiziniz

den keza vekâlet malûmatlar edilmeli ve alâkadar şahıs tarafından müddeti zarfında kararın temyiz edilip edilmediğinden de haberdar olmağa ve vekâlete malûmat vermeğe çalışılmalıdır.

5. Bu talimat halen takibatta bulunan işlere ve yalnız suret gönderilmesine dair hükümleri bakımından, beraat kararıyla nihayetlenmiş olan takibata da şamildir.

Özü:

İdare âmirlerinin umumi çalışma muhtıraları H.

Ek: 10-8-936 gün ve 3S39 sayılı tamime.

1 — Yukarıda gün ve sayısı yazılı tamimin 3 ve 4 üncü maddelerinde idare âmirlerinin umumî çalışma programı tanzim etmeleri istenmişti. Bunun üzerine bazı vilâyetlerin istenen programı tanzim ederek vekâlete yolladıkları ve bazı vilâyetlerin de muhasebe, belediye vesaire yerlerde çalışma programları tanzim edilmekte olduğu için umumî çalışma programının ne suretle yapılmasının memleket işlerinin düzgünlüğü bakımından daha faydalı olabileceğini sordukları ve bazı yerlerde de bu programların seleften halefe devredilmediği anlaşılmıştır. Bunun içindir ki keyfiyetin tavzihine ve bazı hususların da değiştirilmesine lüzum hâsıl olmuştur.

2 — Yurt idaresinde ana kanun olan vilâyet idaresi kanununun 20, 25, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 42 inci maddeleri valiye 44, 45, 48, 49, 50, 51 inci maddeleri de kaymakama Devlet, yurt ve ulus için faydalı vazifeler vermiştir. Yurdumuzun bir kat daha şirinleşmesi ve memleketimizin her köşesinde kültür, sosyal, ekim, ormancılık, bayındırlık, esenlik ve ekonomi hareketlerinin ve hususî idarelerle belediye faaliyetlerinin daha hızlı adımlarla ilerleyebilmesi ve vatandaşların her bakımdan yükselmelerini temin suretiyle halk ile hükümet arasındaki samimî bağın daha sıkı ve kuvvetli bir hale gelebilmesi gibi İdarî kudret ve kuvveti arttıracak, rejim ve yurdu yükseltecek hususların idare âmirlerinin kıymetli çalışmalarına bağlı bulunduğu aşîkârdır. Omuzlarına

bu kadar mühim ve çeşitli devlet, yurt ve ulus işleri yükletilmiş olan idare âmirleri her hangi bir zaruretle bulundukları yerden değiştirildikleri takdirde yeni gelen idare âmirlerinin orasının umumî ihtiyaçların tespit edilinceye kadar aradan birkaç ay gibi uzunca bir zaman geçtiği ve çalışmanın programı olmadığı yerlerde de selefin faaliyetlerinin, alelekser halef tarafından takip edilmemekte olduğu ve bu yüzden idare âmirlerinin kavrayış ve çalışma kabiliyetlerde meydana getirdikleri yenilikler ve eserlerinin sicillerine işaret edilememekte bulunduğu malumdur, işte bu sebeplerdedir ki umumî çalışma programına ihtiyaç ve zaruret olduğu münakaşa kabul etmez bir şekil de tebarüz etmektedir.

3 —Bu programın kimler tarafından yapılacağı, neleri ihtiva edeceği ve ne suretle tanzim ve takip olunacağı ve ilâvelerin nasıl yapılabileceği aşağıda gösterilmiştir.

a) Umumî çalışma programının adı umumî çalışma muhtırası olacak, kaymakam ve valiler tarafından yapılacaktır, kaymakamın muhtırası bittabi yalnız kazasını ve valinin muhtırası ise bütün vilâyeti ihtiva edecektir. Müddeti yoktur. Ancak yapılması zaman ve tahsisata bağlı olan işler varsa bunların en geç beş yıla kadar başarılmış olmaları göz önünde tutularak her işin karşısına ne zamana kadar yapılabileceği ve bu işlerden alâkadar dairelerce belediye, hususi muhasebe, Nafia ve köy programlarına alınmış olanlar varsa o programlara göre ne vakte kadar başarılabileceği ve programların aksaksız tatbik edilebilmesi için ne suretle çalışılmak icap edeceği gösterilecektir.

b) Muhtıraya vilâyet idaresi kanununun yukardaki 2 inci numarada gösterilen maddelerinin vali ve kaymakamlara verdikleri vazifelere müteallik devlet ve yurt işleri,

I — Halen ne vaziyettedirler.

II — Ne gibi işler ve yenilikler yapılmak isteniyor, bunlar ne suretle ve ne zamana kadar yapılabilecektir.

III — Hususî muhasebe ve belediyelerin geçen seneki ve bu seneki bütçelerinin umumî yekûnu nedir, geçen yıl bütçesinden tahsilat ne kadar olmuş ve ne kadarı bakaya kalmıştır. Bakaya sebebi nedir. Geçen seneden borç devredilmiş ise miktarı nedir. Bu sene bundan ne kadarı itfa edilmiştir.

IV — Mâliyenin geçen seneki ve bu seneki umumî varidat yekûnu nedir. Geçen yıl varidatından ne kadarı tahsil edilmiş ve ne kadarı bakaya kalmıştır. Bakaya sebebi nedir.

V — Muhtıraların asıl nüshaları idare mecmuası ebadında olacak ve her çeşit iş ayrı sahifelere yazılacaktır. Bundan vekâletimizin ve diğer vekâletlerin umum müdürlüklerini alâkadar edenlerin suretleri ile ahvali umumiye raporunda olduğu gibi ayrı ayrı parçalara çıkarılarak gerek asıl nüshalar ve gerekse suretler resmi mühür ve zatı imza ile tasdik edilip en geç 1. Kânunusani 1941 tarihine kadar vekâletle bulundurulacaktır.

VI — Kaymakamların muhtıraları 4 asıl ve vekâletlerin alâkadar umum müdürlükleri adedince de suret ve valilerin muhtıraları da 3 asıl ve alâkadar umum müdürlükler adedince suret olacaktır. Valiler kaymakamların vilâyete yolladıkları muhtıraları okuyarak lüzum gördükleri tashihi gerek asıl nüshalarda ve gerekse suretlerde yapıktan ve altını da tasdik ettikten sonra asıl nüshalardan birisini kaymakama iade edecekler ve diğerini takip için vilâyette alı koyacaklar, 3 üncü ve 4 üncü nüshalarını da vekâletlerin umum müdürlüklerine ait olan suretleri ve vilâyetin keza 2 asıl ve vekâletlerin umum müdürlükleri adedince lüzumlu olan suretlerde birlikte vekâletimize yollayacaklardır. Vekâletle asıl nüshalardan birisi takip için idare-i umumiye bürosunda kalacak ve ikinci nüshası kaymakam veya valinin şahsî siciline konacak ve başardığı işler de sicilene işlenecektir.

VII — Yukarı ki III ve IV numaralı fıkralarda yazılı malûmatın yenisi her sene 30 Haziranda vekâlete bildirilecektir.

VIII — Umumî çalışma muhtıralarında yazılı olan işlerden başarılı olmuş olanlar vilâyetçe derhal vekâletimize bildirilecek ve bu yazının tasdikli bir suretiyle alâkadar umum müdürlüklere yollanmak için her müdüriyeti umumiye-i alâkadar eden kısımların tasdikli birer suretleri eklenecektir.

IX — Kaymakam ve valiler bu muhtıraları tanzim ederlerken alâkadar idare şube reislerinin de mütalaalarını alacaklar ve arada ihtilâfı noktalar olursa işaret edeceklerdir.

X— İdare amirleri değıştikleri zaman orasının da umumî idare bakımından ne gibi hususiyetleri olduğunu ve çalışmada karşılaştığı engelleri ve onların izalesinin ve yarıda kalan işlerin başarılmasının kendi kanaatine göre neye mütevakıf bulunduğunu muhtıraya ilâve ederek bu muhtırayı bütün muamele dosyası ile birlikte haleflerine devredecekler ve devir mazbatalarının ve yapılan ilâvenin bir suretini vekâletimize yolladıktan sonra vazifeden çekileceklerdir.

XI — Umumî çalışma muhtıralarını ilâve yapılmasına lüzum görüldüğü zaman kaymakamlar valinin muvafakati ile ve valiler resen icap eden ilâveyi yapabileceklerdir. İlâveler vilayetçe vekâlete yazılacaktır. Ancak muhtıradan çıkarılmasına lüzum görülen maddeler vekâletin muvafakati ile çıkarılabilecektir.

4 — Umumî müfettişlerle mülkiye müfettişleri uğradıkları kaza ve vilâyet merkezlerinde bu muhtıraların bütün maddelerini hassasiyetle tetkik edip noksanı olup olmadığını ve işlerin tayin olunan müddetler içinde yapılıp yapılmadığını ve seleften halefe devredilip edilmediğini ve yapılan işlere işaret verilip verilmediğini vekâlete raporla bildireceklerdir. Bu raporlar 3 nüsha olacaktır. Valiler de kazaları devir ve teftişlerinde bu hususatı tetkik ederek yukarıda yazılı olduğu üzere keza rapor vereceklerdir. Bu raporlardan 1 nüshası takip için umumî idare bürosunda bulunacak, diğer nüshası raporu verenin ve 3 üncü nüshası da alâkadar vah veya kaymakamın sicillerine konacaktır.

5 — Gereği için umumî müfettişliklerle valiliklere ve mülkiye müfettişliklerine, bilgi için de vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Özü:

Maiyet memurlarının sureti
istihdamları hakkında Ki
tamime ek.

Vilâyetine

29-8-940 tarih ve 6182 sayılı tamime ektir:

1 _ Maiyet memurlarının sureti istihdamları hakkındaki tamimin ikinci maddesinde yazılı «valinin kendisi veya ona vekâleten muavininin veya tevkil ettiği başka bir zatın başkanlık ettiği komisyonların ait olduğu daireler fıkrasının tazammun ettiği daireler arasında Ziraat ve Sıhhat ve iskân dairelerde Ticaret odaları da bulunduğundan bu tamimin alt tarafındaki cetvelde yazılı komisyonlar için gösterilmiş olan iki aylık hizmet müddeti için de maiyet memurlarının bu dairelerde de Çalıştırılmalarını rica ederim.

2 — Yine bu tamimin 4 üncü maddesinin (bu hizmet vesikaları daire âmirleri tarafından tanzim ve parafâ edildikten sonra valiler veya umum müdürler tarafından imza edilir) şeklindeki fıkrası ilga edilmiştir. Bunun yerine maiyet memurlarına verilecek iyi hizmet vesikaları bizzat vali ve umum müdürler tarafından tanzim ve imza olunmasının usul ittihazı daha muvafık görülmüştür.) Fıkrası ilâve edilmiştir.

3 — Bütün vilâyetlere, umumî müfettişliklere ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Dâhiliye Vekilliğine

Devlet idareleri arasında tahaddüs eden bazı ihtilâflar dolayısı ile bir dairenin diğer daire aleyhine Devlet Şûrasına İdarî dava açmakta oldukları görülmektedir.

İdarî dava yolu fertlerle idare arasındaki ihtilâfların halli için açılmış kaza yollarından biridir.

Devlet uzuvlarını teşkil eden ve amme hizmeti gören vekâletlerin vesaire devlet, dairelerinin, amme kanunlarını tatbik ederken aralarında hâdis olacak nokta nazar ihtilâflarım kaza kuvvetinin tetkikine arz ve onlar vasıtası ile hal ve fasletilmesi, ne teşkilâtı esasiye ve Devlet Şûrası kanunları ile ne de hukuk prensiplerine ve diğer mevzuatla telifi kabil değildir.

Teşkilat-ı esasiye kanunumuzda icra kuvvetini, faaliyetlerinde yekdiğerine karşı kaza kuvvetinin murakabesi altına vazeden bir esas mevcut değildir.

Amme işlerinin tatbiki sırasında devlet İdarî uzuvları arasında tahaddüs edecek kanaat ve görüş ihtilâflarının doğrudan doğruya 3533 sayılı kanun ahkâmına göre halledilmesi lâzım geldiği gibi Devlet Şûrasının istişare mütalaası alınarak veya icra vekilleri heyetinde görüşülerek ve nihayet mucip olan kanun hükmünün yüksek meclisten tefsiri istenilerek bildirilmesinin icap edeceği tabiidir. Bu itibarla bu kabil ihtilâflarda vekâletlerin ve dairelerin yekdiğeri aleyhine dava açmaması hususunu tamimin arz ve rica ederim.

Başvekil yerine

Müsteşarı

V. Demiral

7505

..... **Vilâyetine**

1 — Devlet daireleri arasında tahaddüs eden bazı ihtilâflar dolayısı ile bir dairenin diğer bir daire aleyhine devlet şûrasına dava açmamaları hakkında Başvekâlet yüksek makamının 8-10-940 tarih ve 6-1806 4632 sayılı emirleri yukarıya çıkarılmıştır.

Münderecatına göre muamele ifasını tamimen rica ederim.

2 — Vilâyetlere ve umumî müfettişliklere yazılmıştır.

Özü:

5656 sayılı kanunun neşrinde
vazife başında bulunan orta ve
lise mezunlarının maaşları H.

Vilayetine

30-7-940 tarih ve 3698 sayılı tamime ektir:

3656 sayılı teadül kanununun 3 cü maddesi; ilk devlet memuriyetlerine alınacakların tahsil kademeleri göz önünde bulundurularak bu maddenin muhtelif fıkralarında tespit olunan dereceler maaşının verileceğini âmir bulunması ve kanunun neşrinde vazife başında bulunanların bu maddeyi kanuniye hükmünden istifade edip edemeyeceklerine dair sarih bir kayıt mevcut olmaması yüzünden 3888 sayılı kanun ile vekâlet taşra teşkilâtı tali memurları için alman kadroların tatbikatında görülen lüzum üzerine icra kılman muhabere neticesinde Maliye Vekâletinden alman 10-10-940 tarih ve bütçe ve malî kontrol umum müdürlüğü şube 2 181122-146-5637 sayılı yazıda:

Yüksek mektep mezunu olmayan ve kadrolarının âdemi müsaadesi hasebi ile 10, 12, 14, 16 lira maaşla müstahdem iken 5656 sayılı kanun ile maaşları 10, - 15 lira olarak tespit edilen ve müktesep hakları verilmekte olan memurlardan halen almakta oldukları maaş miktarları, aynı kanunun 3 üncü maddesi mucibince tahsil vaziyetlerine nazaran alabilecekleri maaş miktarından az olanların, müsait kadro bulunduğu ve terfileri de yapıldığı takdirde mezkûr 3 üncü maddeye istinaden tediyesi mümkün olan maaşları almalarında bir mahzur bulunmadığı bildirilmiştir.

3656 sayılı kanunun meriyete geçmesinden evvel memur olan orta ve lise tahsilli memurların 3888 sayılı kanun ile alman kadroları ile intibak muamelesinde ona göre muamele ifasını tamimen rica ederim.

Özü:

Evrakı matbuanın
hüsnü istimali H.

Vilâyetine

Nüfus umum müdürlüğü bütçesine mevzu evrak tap, tamir ve teclid masrafı karşılığı olan tahsisattan koordinasyon heyeti kararı ile nısıf derecede tenzilât icra edilmesi dolayısı ile vilâyetlerin senelik ihtiyacı olan nüfus defter ve ilmühaberlerinin evvelki senelere nazaran daha az miktarda tabima mecburiyet hasıl olmuştur.

Bütün vilâyetlerin hakikî ihtiyaçları göz önünde tutularak tab ettirilen defter ve evlenme evrakından vilâyetlere gönderilecek miktarın hüsnü istimaline itina ve lüzumsuz yerlere sarfından içtinap edilmesi zaruret: karşındayız.

Bu itibarla buraca tab ve tevzi edilecek olan evraktan başka evrak gönderilmesine imkân olmadığından gönderilen bu evrakın malî sene nihayetine kadar kifâyet edecek şekilde kullanılmasının ve lüzumsuz sarfıya meydan bırakılmamasının temini ehemmiyetle rica olunur.

12-7-940

Doğum vakalarının
kanunî müddet içinde
tescillerinin temini H.

Vilâyetine

Gizli nüfusların tescili için müteaddit af kanunları çıkarılarak teshilât gösterilmiş olmasına rağmen yine halkımızın nüfus vukuatını ihbar ve tescil hususunda kanunî vazifelerini müddeti zarfında ifa etmedikleri ve sonra da cezadan kaçınarak vukuatı bildirmedikleri ve bu yüzden birçok doğum vukuatının kayıt harici kaldığı görülmektedir.

Nüfus kılavuzunun 101, 102 inci sayfelerinde münderiç Şûrayı Devlet mülkiye dairesinin heyeti umumiyece de tasdik ve kabul edilmiş olan 15-11-930 tarih ve 2762-3060 numaralı kararında izah olunduğu üzere köy,

kanununun 36 ıncı maddesinin 7 inci fıkrasının kendisine tevdi ettiği vazife dolayısı ile muhtar köyde nüfus memurunun mümessili vaziyetinde olacağından usulen tanzim olunacak doğum ilmühaberinin kanunî müddeti zarfında muhtara tevdiî çocuk baba veya veli veya vasileri için kanunî mükellefiyetin ifası demek olacağı ve muhtarın ise köy kanununun yukarıda zikri geçen maddesiyle mükellef olduğu vazife icabı kendisine tevdi olunan vukuatı ilmühaberlerinin nüfus memuruna götürerek vukuatı yürütmek mecburiyetinde olduğu ve bu vazifeyi ifa etmeyen muhtarlar hakkında ahkâmı umumiye dairesinde cezaî takibat icrası tabii bulunduğu cihetle köylüyü nüfus vukuatını tescil ettirmek için kasabaya kadar inmek külfetinden kurtarmak ve nüfus vukuatının da müddeti zarfında cezasız olarak tescilini temin eylemek için doğum vukuatında baba, veli veya vasi tarafından usulen tanzim olunacak ilmühaberlerin kanunî müddeti zarfında köyde muhtara tevdiî ve muhtarların da her ay içinde kendisine tevdi olunacak ilmühaberleri ertesi ayın onuncu gününden evvel nüfus memuruna götürerek tescil ettirmesi hususunun muntazaman tatbiki lüzumunun kaymakamlarla nahiye müdürlüklerine ve nüfus müdür ve memurluklarına tebliği ve tatbikatın takibi ile hasıl olacak neticeden malûmat verilmesini rica ederim.

15-6-940

Özü:

Nüfus işlerine müteallik vukuat
ilmühaberlerinin hüsnü istimali
H

Valiliğine

Nüfus vukuatının tescili işlerinde kullanılmakta olan evrakı matbuanın ihzarına ait tahsisat bu sene geçen senelere nazaran daha az bir miktarda verilmiştir.

Bu tahsisatla yeni sene ihtiyacını temin için tabettirilen ilmühaberlerin; vilâyetlerin geçen senelerdeki vukuat yekûnu nazarı itibara alınarak her cins ilmühabere yüzde yirmi ilâve yakılmak sureti ile tevziat liste

leri tanzim ve irsalâtı icra kılınmış olmasına rağmen son zamanlarda bazı vilâyetlerin miktar tayin etmeksizin, yabancı vakaların kesreti veya ceza işlerinde suret çıkarmak mecburiyeti gibi bazı sebep serdi ile tekrar doğum, ölüm ve yer değiştirme ilmühaberi isteğinde bulundukları görülmektedir.

Gönderilen matbu e'/rakın geçen senelerden daha fazla yollanma olmasına, istatistikler üzerinde yapılan tetkikat dahi bu seneki nüfus vakalarının evvelki senelerden daha ziyade bir fazlalık arz etmemesine nazaran bu husus için tekrar talepte bulunulması keyfiyeti mezkûr evrakın nüfus idareleri tarafından tahsis olunan işler haricinde kullanılmak suretiyle hüsnü istimal edilmediği kanaatini tevhit eylemektedir.

Binaenaleyh evvelce de bildirildiği gibi tahsisatın azlığına binaen gönderilen miktardan daha fazla irsalât yapılmasına imkân olamayacağı göz önünde tutularak evrakı matbaanın muhassas işler haricinde kullanılmamasının temini ve bil hesap gönderilmiş olan mezkûr evrak sarfiyatından alâkadarların mesul bulunduklarının nüfus müdür ve memurlarına tebliğ buyurulmasını ehemmiyetle rica ederim.

Umumî müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

İstanbul, İçel, İzmir, Seyhan, Konya

1 2 3 4 5

Özü:

Suriyeli Optanlar H.

Valiliğine

Ahiren Suriye ve Lübnan'a izafeten Fransızlarla akdedilen ve yüksek kamutayca 17-6-940 tarihinde tasdik edilerek resmî gazetenin 10-6-940 tarih ve 4552 sayılı nüshasında intişar eden 30 Mart 940 tarihli dostluk ve iyi komşuluk mukavelenamesi ile merbut hususî protokol ile hıyar haklarını 15 Ağustos 938 den evvel teyit ve usulü dairesinde tebliğ eden ancak mallarının tabi tutulduğu takyidi tedbirlerden dolayı 15 Kânunu-

sani 939 dan evvel ikametgâhlarını nakledememiş olan bir taraftan Suriyeli ve Lübnanlı optanlarla diğer taraftan Türk optanlarına işbu nakli icra için mezkûr protokolün meriyeti tarihinden itibaren 7 ay on beş günlük yeni bir mühlet daha verilmiş olduğundan vali iğiniz dâhilinde ikamet eylemekte olup ta emlaklerinin tabi tutulduğu tedbirlerden dolayı 16 Kanunu esasi 939 tarihine kadar ikametgâhlarını Suriye ve Lübnan'a nakledememiş olan Suriye ve Lübnanlı optanlara, bu kere hususî protokol ile yeniden verilmiş olan 7 ay ve 15 günlük mühlet zarfında ikametgâhlarını Suriye ve Lübnan'a nakletmelerinin aksi halde hakkı hıyarlanın istimalinin temin eylediği menafi zayederek Türk vatandaşı addedilecekleri lüzumunun tebliği ve o suretle muamele yapılmasa tamimen rica olunur.

Seyahat vizesi ile yabancı memleketlerden gelerek vatandaşlığımıza alınmalarını isteyen Türk ırkına mensup kimselerden bazılarının kendi ilerini bekâr gösterdikleri ve bu şekilde vatandaşlığa girme muamelesin, tevessül ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu şekilde kendilerinin bekâr olduklarını söyleyerek vatandaşlığımıza girmek isteyen kimselerin evveleminde vize veren konsolosluktan bekâr veya evli olup olmadığının posta ücreti iş sahibine ait olmak üzere bil muhabere tespit edilerek vekâlete gönderilecek evrakta bu cihetin de yazılması icap eder.

Bu yolda muamele 37yapılması tamimen tebliğ ile rica olunur.

Muhacir ve mülteci sıfatı ile yurda gelen kimselere muntazam pasaportla gelmiş ve yurttaşlığımıza alınmaları için müracaatta bulunmuş olan ırkdaşlarımızın tescil muamelelerinin bazı vilâyetlerce uzatılmak 11 olduğu görülmektedir.

Bunlardan muhacirlikleri tanınmış olanların tabiiyet beyannamelerinin bir hafta içinde diğerlerinin de kâğıtlarının azamî bir ay zarfında tekemmül ettirilerek vekâlete gönderilmesi ve yurttaşlığımıza alınarak nüfus kütüğüne kaydedilmek üzere vilâyetinize tebligat yapıları lamı da kayıt muamelelerinin hemen ikmalî ile künyelerinin askerlik şubelerine bildirilmesi esbabının istikmalî ehemmiyetle rica olunur.

Gereği için bütün vilâyetlere ve malûmat husulü için de umumî müfettişliklere yazılmıştır.

63 Vilâyete yazıldı

İçlerinden demiryolu geçen vilâyetlere bağlı idare âmirlerinin bütçe

Kanununun önem maddesine istinaden doğrudan doğruya Elan ve Limanlar İşletme Umum Müdürlüğüne kart talebi için müracaatta bulundukları sözü geçen umum müdürlüğün bu baktaki iş arından anlaşılmıştır. Bu kabil taleplerin, kaza kaymakamları ve nahiye müdürleri tarafından doğrudan doğruya yapılmayarak bağlı bulundukları vilâyetler vasıtası ile yapılmasının temini ve mıntıkların tayininde de tereddüde mahal vermemek için içlerinden demiryolu geçen vilâyetlerin umumî olarak kendi mıntıkları dâhilinde kalan demiryolu mıntıklarının bu vilâyetlerin kendilerine bağlı ve yine içlerinden demiryolu geçen kaza ve nahiyelerin isimlerinin ve bunların hudutları dâhilinde kalan hat güzergâhının tespiti ile Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne gönderilmesinin usul ittihazını teminen rica ederim.

(63) Vilâyete

Tezkiye varakaları H.

3954

15-2-940, 22-3-940, 3-4-940 tarih ve 717. 1394, 1562 sayılı tamimlerle tezkiye varakalarının sureti tanzimi, gönderileceği tarihler hakkında uzun uzadıya tafsilât verildiği ve ehemmiyeti tebarüz ettirildiği halde bazı vilâyetlerden henüz tezkiye varakalarının gönderilmediği ve bazı vilâyetlerin doldurduğu tezkiyelerde de eskisi gibi bazı hanelerin açık bırakıldığı ve suallerin tam cevapları verilmediği (iyidir, hayır) gibi mübhem cevaplar verildiği görülmüştür.

Tezkiyeden maksat bir memurun iyi veya fena taraflarını anlamak, daha yüksek vazifeye iktidarı olup olmadığını ölçmek, dürüst ve iyi memurları fırsat düşükçe lâyık oldukları derecelere yükseltmek ve nizam namenin 17, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerine temas eden halleri bulunan memurlar hakkında da kanunî muamele yapmaktır. Bu da ancak âmirlerin memurlar hakkında verecekleri tezkiyelerle kabil olabilecektir.

Yoksa gönderilen nakıs malûmatla bunun kabil olamayacağı gibi belki de bazı haksızlıklara da sebebiyet verilebileceği aşikârdır.

Bilhassa memurların terfilerine müessir olan yukarı vazife iktidarı derecesi sualinin tam cevabı verilmiyor. Bu sualın cevabı tam ve katı olmalıdır. Evvelce de bildirildiği üzere (Bulunduğu sınıfta terfian müstahaktır. Daha yukarı vazifeyi yapar. Veyahut bulunduğu sınıfta dahi terfie müstahak değildir) şeklinde kat'î hükmü ihtiva etmelidir.

Bazı tezkiyelerde de meselâ: Karısı ve kendisi hakkında bazı rivayetler deveran etmektedir deniliyor. Bunun mahiyeti vazih olarak yazılmalıdır

Netice: Tezkiyeler çok hassasiyetle doldurulmalı, şahsî ve hissi tesir müessir olmamalı, vicdanî ve kanunî mesuliyetler düşünölmeli ve nizamname ve talimatname hükümleri tamamen tatbik edilmelidir.

Binaenaleyh vaktinde tezkiye varakalarını göndermeyen ve suallerin tam ve kat'î cevaplarını vermeyen dolayısı ile birçok muhaberata sebebiyet veren âmirlerin muaheze edileceklerini hatırlatır ve bu gibi arzu edilmeyen hallere mahal bırakılmamasını ehemmiyetle rica ederim.

Vilâyetlere yazıldı.

Özü:

941 yılı Köy bütçe Formülü ve
bütçe hazırlığı hakkında:

Vilâyetine

1 — Gelir bütçesinin üçüncü faslının 2 nci «Resim, harç ve ücretleri» maddesinin sağ tarafına konması lâzım gelen 4 rakamının daktilo hatası olarak 1 inci hasılat maddesine işaret edilmiştir. Tashihi.

2 — Yine gelir bütçesindeki başlıklarda; salma faslının sağ tarafına konulan 2 rakamının 1, imece faslındaki 3 rakamının 2, harç hasılat faslındaki 4 rakamının 3 ve bakaya faslındaki 5 rakamının da 4 olarak tas

hihi ve parantez işaretleri kaldırılarak her rakam soluna iki nokta konması;

3 — Örneğin üçüncü sayfasının altına gider bütçesinin 6 ncı masraflar faslına ait izahatın da: «Köy yardım ambarı, yardım sandığı hesapları gibi hususatı bu madde ile yürütülür.» şeklinde düzeltilmesi.

4 — Gelir bütçesinin bakaya faslına ait ufki çizgile sehven imece sütununun altına da çizilmiştir. İmecenin senesi içinde mutlaka çalıştırılması ve bakaya devretmemesi esaslı prensiplerimizdendir. 17 Temmuz 926 gün ve 81-20237 sayılı tamim de vazıhtır. Bu prensibi ihlâl eder şekilde tefsire uğraması muhtemel görülen bu çizgilerin (İmece) sütunu altından kaldırılması ve yerlerinin boş bırakılması.

5 — Bütçe formüllerinin tabında ve hataların ıslahına dikkat edilmekle beraber 16*11-936 gün ve 4155-175 sayılı tamimle de tasrih edildiği veçhile bütçe hazırlığına teşrinlerde başlanması, birinci kânun içinde bütün muamelelerinin ikmali ile ikinci kânun ihtidasında yürütüm yerin konması ve bütçe tevhitlerinin de buna göre tam zamanında yetiştirilmesi için alâkadarların faaliyete şevki hususunda şimdiden gerekli ve katı tedbirlerin alınması rica olunur.

Vilâyetine

Köy kâtiplerinin tayin ve istihdam tarzları ren köyler üzerinde tevdi ettiği gayrı müsait durumların önlenmesi ve bu gibi vaziyetlerin ıslahı 13 7 939 gün ve 11250 sayılı tamim ile tebliğ edildiği ve köylerde bu vazifeyi yapabilecek anasır bulunduğu halde, elan idare âmirleri tarafından hariçten kâtipler tayin olunduğu; bunların da bazı vilâyetlerin müsamahası yüzünden ancak ücret almak için köylere uğrayıp vazife görmedikleri ve bir kısmının da mükerrer tebligata rağmen nahiye ve kaza dairelerinde istihdam edildikleri ve bu suretle köyünün, müstefit olmadığı bu kâtipler yüzünden malî bir külfeti eda mecburiyetinde bırakıldığı.... Teftiş ve tetkik seyahatlerinde görülmüş olduğu gibi intihap dairelerim gezen mebusların şikâyetlerinden de öğrenilmiştir.

11-7-940 gün ve 8199 sayılı tamimle tebliğ olunduğu veçhile 941 yılından itibaren hesap ve muamelâtının basit usullerle ve iki defterle yürütülmesi tedbirlermiş yazı ve hesap işleri köylü okuryazarlarla yürütülebilecek bir duruma ifrâğ olunmuştu, Ayrıca son yıllarda eğitmen ve öğretmen adetlerinin çoğalması köylerde hariçten tayin olunmuş kâtiplerin istihdamına lüzum bırakılmadığı gibi ehliyetli köy okuryazarlarının düne nazaran artmış bulunması da bizzat köylüler tarafından büro işlerinin tedviri imkânlarını arttırmıştır.

Bu suretle köylerde muhtelif kanun ve nizamnamelerle istenen büro işlerinin 818 ve 11250 sayılı tamimlerle de bildirildiği şekilde ve mahallen tanzim ve tedviri kolaylaşmış olacak ve hariçten tayin edilen kâtiplere mahallî istihdam kalmayacaktı. Binaenaleyh bu kabil kâtiplerin vazifelerine buna göre son verilmesini ve bildirilmesini; ancak gördükleri lüzum ve zaruret üzerine ve yalnız köyde kalmak şart ile köylerin bizzat tayin ve istihdam ettikleri veya etmek istedikleri kâtiplere müdahale ve mümanaat edilmemesini; köy hesaba ve muamelâtının geri kalmaması ve gününde düzgünce yürütülmesi hususunun da kaymakam, nahiye müdürü ve mahallî idare müfettişleri tarafından daimî kontrol ve sık sık teftiş edilmek suretiyle takip olunmasını rica ederim.

Vilâyetlere, umumî müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Özü:

Otomobil postalarının
benzin ihtiyarı hakkında:

M. S. M. U. .Md.

1 — Vakit ve zamanında bezin tedarik edememeleri yüzünden bazı mahallerde posta seferlerinin mutat günlerde yapılmayıp gecikmekte bulunduğu ve bu yüzden devlet muhaberatı ile halk işlerinin ehemmiyetli surette müteessir olduğundan bahsiyle gereken tedbirlerin aldırılması

ve benzin tedariki işinde mahallî mülkiye âmirlerince posta müteahhitlerine muzaheret edilmesi lüzumu, Münakalât Vekâletinden işar ve talep edilmektedir.

Bu hususta lâzım gelen kolaylık ve müzaheretin gösterilmesi lüzumunun alâkadarlara tebliği tamimen rica olunur.

2 — Bütün vilâyetlere ve umumî müfettişliklere yazılmıştır.

Özü:

Hamamlar H.

M. Sicil ve Mu. U. Md.

1 — Bazı şehir ve kasabalarımızda mevcut olan hamamların tarihî kıymetleri ve halkın temizliği bakımından haiz oldukları ehemmiyet malûmdur.

Bu hamamların ekserisinin soyunma, soğukluk, yıkanına ve terleme mahalleri gibi girerken ve çıkarken vücut üzerinde tedrici tesirlere müsait tarzda taksimatı haiz olmaları sıhhat nokta nazarından ayrıca kıymetli hususiyetlerindendir.

Yine bu hamamların dâhilî taksimatı itibariyle suların yanlara sıçraması, müşterek yıkanılması, kirli suların açıktan akması, ziya ve havalanma tertibatının müsait olmaması gibi noksanları da vardır.

Son zamanlarda bunların bir kısmının harap olduğu, bir kısmının da depo vesaire gibi mevzular haricinde işlere tahsis olunduğu görülmekte ve işleyenlerin lüzumu kadar itinaya tâbi tutulmamalarından dolayı eskisi gibi halkın rağbetine mazhar olmadıkları ve ihtiyacı layığı ile tekabül etmedikleri anlaşılmaktadır.

Evvelce hemen hemen bütün halkın temizlik ihtiyacını karşılayan bu eserlerin metruk mühmel, harap ve itinasız bir halde kalması bilhassa evlerinde yıkanına tesisatı olmayanların temizlik ihtiyaçları için ciddî bir mahrumiyeti ifade etmektedir.

Binaenaleyh şehir ve kasabalarda bulunan bu hamamlardan belli ballılarının yani gerek tarihî, gerek inşa kıymeti haiz olanlarının belediye

lerce iştirasına tevessül edilerek yukarıda bahis olunan sıhhate faydalı hususiyetlerini muhafaza ve mahzurlarını tadil ve izale etmek suretiyle ve belediyelerin işletme hususunda yakından alâkası ile halkın istifadesine vazedilmesinin belediyelerce nazarı dikkate alınmasını ve icabında mübaşeret edilmesini tamamen rica ederim.

2 — Bütün vilâyetlere, umumî müfettişliklere verildiği için Dâhiliye Merkez dairesine yazılmıştır.

Memurları Sicil ve Muamelât Umum Müdürlüğüne

3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair kanunun 23 üncü maddesi mucibince belediye memurlarının kadroları İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunması icap etmektedir. Bu kanunun meriyetinden evvel mevcut kadroların 1 Teşrinisani 939 tarihine kadar İcra Vekilleri Heyetine tevdi ve tasdik ettirilmesi aynı kanunun muvakkat 12 inci maddesi iktizasındandır. Bu tarihte belediye kadroları tasdik ettirilmiş ise de belediye memurları ile memurin sıhhiyesinin diğer kaldırılmış ise de belediye memurları ile memurin sıhhiyesinin diğer kadrolarla birlikte tasdik muamelesi yapılmak üzere Vekâlete gönderilmediği anlaşılmaktadır.

1 — 3656 sayılı kanunun meriyet tarihi bulunan 8-7-939 tarihinde mevcut kadroların muvakkat 12 inci madde mucibince 1 Teşrinisani 939 tarihine kadar İcra Vekilleri Heyetine tasdik ettirilmeyen veyahut bu kanunun meriyetinden sonra ihdas ve belediye meclislerince bütçelerine tahsisat vaz edilip 23 üncü madde mucibince tasdik muamelesi yapılmayan kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle memur ve müstahdemin tayin ve istihdamı mesuliyeti mucip bulunduğu cihetle:

A — 2/7/939 tarihine kadar kadrosu ihdas edilmiş bulunup ta muvakkat 12 nci madde mucibince tasdik edilmemiş memurin ve müstahdemin kadrolarının 31-8-939 tarihli ve 137-14192 sayılı tebligatı umumiye mucibince cetvelleri tanzim ve acele gönderilmesi.

B — 8/7/940 tarihinden sonra ihdas edilen kadrolar Vekiller Heye-

tince tasdik edilmeden memur tayin ve istihdam edilmiş ise derhal bildirilmesi lâzımdır.

2 — Bazı belediyelerce terfi müddetini dolduran memurlar ve müstahdemleri terfi ettirilebilmek için bütçelere bir üst derece maaş ve ücret karşılık koymakta ve yüksek kadro istihsal için vilâyetler vasıtası ile Vekâlete müracaat eylemektedirler.

3656 sayılı kanunun 23 ve muvakkat 12 nci maddeleri mucibince tasdik edilmiş olan kadrolar belediyeler için teşkilât mahiyetindedir. Fevkalâde lüzum ve zaruret olmadıkça kadrolarda tadelât yapılamaz. Sicili itibariyle terfiye müstahak memur bulunduğunda belediyede münhal yüksek aylıklı kadroya nakletmek suretiyle terfi ciheti aranılabilir. Kadrosu yükseltmek suretiyle terfi cihetine gidilmez.

3 — Ücretli memuriyetlerden maaşlı memuriyetlere nakil veya kadroları tebdil edilen memurlara 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince aşâğı derece maaşı verilmesi lâzımdır.

4 — Bazı belediyeler evvelce istihsal ettikleri kadrolardaki maaş veya ücrete talip bulunamadığı cihetle daha yüksek kadro ile tebdili için Vekâlete müracaat etmektedirler.

Belediye memur ve müstahdemlerini tahsil derece ve menşelerine göre tayin edilebilecekleri ve alabilecekleri maaş 3656 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yazılıdır. Memurların tayininde bu noktaya bilhassa dikkat etmek lazımdır.

5 — Keyfiyetin ehemmiyetle belediyelere tebliğı tamiman rica olunur.

6 — Vilâyetlere, umumî müfettişliklere ve merkez dairelerine yazılmıştır.

Vilâyetine

Vilâyetlerin mahallî mahiyeti haiz amme hizmetlerini mahallî ihtiyaçlara ve bünye kabiliyetine uygun bir şekilde tesis ve tanzim eylemelerini teminen 937 malî yılından itibaren tatbikine geçilmek üzere beşer senelik iş programları vücuda getirilmesi ve mezkûr hizmetlerin tertip sırasına konularak her hangi bir hizmete diğerlerinin aleyhine lüzumsuz inkişaf verilmesinden içtinap olunması 4-1-937 tarihli ve 28 sayılı tahriratı umumiye ile tebliğ edilmiş ve bu suretle başlanan işlerin başlayanları istihfaf edenler tarafından da takibi ile sonuna kadar yürütülmesi istihdaf olunmuştur.

Bu tebligat dairesinde vilâyet umumî meclislerince hazırlanan mesai programlarına göre başlanan işler üzerinde etüt ve tecrübeleri bulunan vali arkadaşlarımin her hangi bir sebeple bulundukları vilâyetten ayrılmalari halinde haleflerini tenvir etmek maksadı ile icraat ve düşüncelerini havi birer muhtıra bırakmalarını çok faydalı buluyorum.

Bu hususun usul ittihaz edilmesini tamamen tebliğ ve rica ederim.

Vilâyetine

1525 numaralı kanunun 9 uncu maddesiyle yol parasından muafiyeti teshil edilen «silâh altındaki ordu ve jandarma efradı» tabirinin ordu ve jandarma gedikli ve erbaşlarına da teşmil edilip edilmeyeceği hususu tefsire arz edilmiştir.

Alınacak neticeye kadar bu gibilerden yol parası tahsilinin tacil edilmemesi tamamen tebliğ olunur.

Özü:

Maliye meslek mektebine
gelecek hususî muhasebe
memurları hakkında.

Vilâyetine

940-941 ders yılı için Maliye meslek mektebine talebe kayıt ve kabulüne başlanacağından Maliye meslek mektebi talimatnamesinin 4 üncü maddesindeki şeraiti haiz bulunan hususî muhasebe memurlarından vilâyet hesabına mezkûr mektebe gönderilecek olanlar varsa isim ve adreslerinin bildirilmesi tamimen tebliğ olunur.

Vilâyetine

Vali ve kaymakamların nakil ve tebdillerinde ağır eşya taşımak tedarik ve temin olunup demirbaş kaydedilen eşyanın cins ve envai hakkında Vali ve kaymakam evleri için bu talimat haricinde mubayaada girildiği cari muhaberattan anlaşılmaktadır.

Vali ve kaymakamların nakil ve tabilerinde ağır eşya taşımak külfetinden vareste kalmaları istihdaf edilmiş olduğu halde tatbikatta talimat haricinde hareket edilmesi esasen dar olan hususî idareler bütçesine fazla bir yük Tamilini mucip olacağından bundan tevakki edilmesi 19-7-938 tarih ve 7141 I. I. 2 numaralı tamimle tebliğ edilmişti. "

Evvelki talimatın tamiminden itibaren geçen zaman zarfındaki tatbikat netayici ve eşya, ihtiyacının envai ve ecnası hakkındaki ihtiyaçlar nazarı dikkate alınarak ahiren vali ve kaymakam evlerinde bulundurulabilecek eşyanın müfredatını natika olarak tanzim edilen yeni talimatname evvelki talimat yerine kaim olmak üzere bağlı olarak gönderilmiştir.

Bu eşya mefruşat bakımından azamî haddi ifade ettiğinden hiç bir suretle bunun haricine çıkılmayacak ve talimatın ahkâmı dairesinde hareket olunacaktır.

Tamimen tebliğ olunur Bilgi için umumî müfettişliklere ve teftiş heyeti riyasetine yazılmıştır.

Vali, kaymakam ve nahiye müdürleri evleri

hakkında talimatname

Vali kaymakam ve nahiye müdürlerinin gittikleri yerlerde ev aramaları hazan içinde huzur ile oturulacak yer bulamamalarını hazan da bu yüzden şunun bunun yardımına muhtaç olmalarını icap etmektedir, her iki halde kabili tecvüz olmadığından idare-i hususiyelerce bu memurlara birer ev tedariki muvafık görülmüş ve keyfiyet 20 Temmuz 926 tarihli ve 89 sayılı tahriratı umumiye ile vilâyetlere tebliğ edildiği gibi 4 Kânunuevvel 927 tarih ve 139 sayılı talimatnamede gönderilmiş idi.

Aradan uzun seneler geçmiş olduğundan mezkûr talimatnamede bugünkü zaruret göz önüne alınarak aşağıdaki maddelerde yazılı tadilât icra edilmiştir.

1 — Emvali metruke ve milliyeden, sıhhi, medenî ve fennî şartlama haiz münasip bina tedariki mümkün bulunmayan mahallerde hususi idareler tarafından rüesayî memurini mülkiyenin ikametine mahsus olmak üzere birer ev inşa ettirilebilir.

2 — Emvali metruke ve milliyeden alınacak olan binalar hazineden usulüne tevfikân bedeli mukabilinde veya bedeli idare-i hususiyelerin mal sandıklarındaki alacaklarından mahsup ve tesviye edilmek üzere usulen ilân olunan müzayedelere iştirak olunmak şartı ile vilâyet namına devir ve tefevvüz olunur.

3 — Bir vilâyet veya kaza dâhilinde rüesayî memurini mülkiye ikametlerine mahsus olmak üzere hususî idarelerce ev mubayaa veya inşası için aşağıdaki şartlara riayet edilmelidir.

A: Ev yapılması zarurî ve vilâyetin malî vaziyeti de buna müsait olmalıdır.

B: Ev inşası veya mubayaası lüzumu umumî meclislerce kabul ve bütçeye bu meclisler tarafından kâfi miktarda tahsisat vaziedilmiş bulunmalıdır.

C: Malî sene zarfında inşa ve mübayaası umumî meclisçe tasavvur olunan evlerden valilik ikametgâhlarının bedeli yirmi beş bin lirayı geçmemelidir.

Kaymakam evlerinin inşaat veya satın alma bedelleri azamî beş bin lirayı tecavüz etmemelidir. Çok yerde bunların iki bin, iki bin beş yüz liraya kadar çıkarılması mümkündür.

Nahiye müdürleri için de muhitin icaplarına göre kendilerine yetecek kadar birer bina temin olunur.

Kaymakam evlerinin dört, nahiye müdürü evlerinin de üç odalı olması münasip ve bu kadarı kâfidir.

4 — Yaptırılan veya satın alınan evler başka nama icar edilemeyeceği gibi bunların başkaları tarafından işgaline de müsaade olunamaz.

5 — Evler için vilâyet umumi meclisleri tarafından aylık icar bedeli tayin ve takdir olunur. Vali, kaymakam ve müdürler tarafından mezkûr bedeli icarın her ay muntazaman muhasebe-i hususiye veznesine teslim edilmesi lâzımdır.

6 — Hususî idarelerce kendisine ev tahsis edilmiş memurların vefatı halinde halefi muvasalat etmiş olsa bile ailelerinin zaruret halinde iki ay ikametine müsaade edilebilir.

7 — Evlerin bütün eşyasının 10 Teşrinievvel 927 tarihli ve 105 numaralı umumî tahrirata merbut numuneye göre tanzim ve encümen tarafından tasdik olunacak demirbaş eşya defterine kaydı mecburîdir.

8 — Evler, vali ve kaymakamlarca hususî idare elinden alınmak ve hususî idare eline teslim olunmak lâzım geldiğinden binada kayıtsızlık ve hasar yüzünden doğan ve tamire tevakkuf eden değişiklik anlaşılabilme üzere binanın ve demirbaş eşyanın tam ve sağlam olarak verilip alınan, tamir ve tazmine muhtaç olarak bırakılıp tazmini veya tamiri icap eden cihet ve akşamını birer birer bir' mazbatada saymak ve yazmak suretiyle, altı hususî muhasebe müdürü ve encümeni vilâyet azası ile eski ve yeni valiler tarafından imza edilir.

9 — Kaza ve nahiyelerde 8 inci maddedeki devir ve teslim muamelesi belediye reisinin ve yok ise köy muhtarının iştiraki ile muhasebe-i hususiye memuru tarafından yapılır.

10 — 7, 8 inci maddelerde tespiti lüzumu işaret olunan noksanlar ve zayilerden hangilerinin evvelce oturanlar tarafından ödenmesi ve yeni

lenmesi icap edeceği hangilerinin hususî idarelerce yapılması lâzım geleceği sebepleri ile beraber mazbatada sarihan gösterilecektir.

11 Dört tane yapılması lâzım gelen bu mazbatalardan ikisi eski ve yeni oturanlara verilecek, üçüncüsü nahiye ve kazalardan vilâyete, vilâyetlerde ise vekâlete gönderilecek, dördüncü parçası da o yerin muhasebe-i hususiye idarelerince saklanacak ve bir sureti de konağın demirbaş eşya defterine yazılacaktır.

12 — Kaymakam ve nahiye müdürlerinin ikameti için hususî idarelerce bina yaptırılması o mahalde oturulabilecek mesken bulunmamak gibi pek zarurî hallere inhisar ettirilecektir.

13 — Vali, kaymakam ve nahiye müdürleri evlerinin her biri için aşağıda ayrı ayrı müfredatı gösterilen eşya ve mefruşat demirbaş olarak hususî idarelerce temin edilecektir.

Bunların cinsi mahallin medenî icapları göz önünde bulundurularak vilâyet encümenince tayin olunur.

VALİ EVLERİ İÇİN

Kabın Salonu:

Millî Şef ve Reisicumhur İsmet İnönü'nün fotoğrafı.

Sandalye

Perde

Koltuk, kanepeler

Bunların miktarı salon ve odaların vüsâtı ve ihtiyaca göre vilâyet encümenince tayin olunur.

Halı

Soba

Yatak Odası:

Perde

Karyola

Elbise dolabı

Tuvalet ve tabura

Komodin

Hah

Sandalye

Yeni yapılacak binalarda Bunların yerli yapılmüreccaktır.

Yemek Odası:

Perde Büfe Sandalye Yemek masası

Yemek tevzi ve servis takımı (On iki kişilik) (Matbah takımı hariç)

Buzdolabı

Soba

İş Odası:

Perde

Yazıhane

Yazı takımı

Koltuk

Sandalye

Kütüphane

Etajer

Kartonpiyer

Sigara masası

Hail

Kâğıtlık

Telefon

Telefon masası

Yazıhane koltuğu Türkiye haritası Soba

KAYMAKAM EYLERİ İÇİN

Kabul salonu:

Millî Şefin Fotoğrafları

Perde

Halı

Orta ve sigara masası Sandalye Koltuk, kanepeler Soba

Yemek Odası:

Perde

Büfe

Masa

Sandalye

Servis takımı (On iki kişilik) (Matbah takımı hariç) Soba

Yatak Odası:

Perde

Karyola (Yeni yapılacak binalarda bunların yerli yapılması müreccaktır.)

Elbise dolabı

Komodin

Tuvalet

Sandalye

NAHİYE EVLERİ İÇİN**Kabul ve yemek odası:**

Perde

Koltuk,

kanepa

Sandalye

Orta ve sigara masaları

Yatak Odası:

Perde

Karyola

Elbise dolabı (Yeni yapılacak binalarda yerli olması müreccaktır.)

14— Listede miktar ve müfredatı gösterilen bu eşyalar her ev için azamî hadler olup hiç bir suretle bunun haricinde ve fevkinde eşya mubayaa edilemeyeceği gibi ilk defa olarak mefruşata sarf edilecek para miktarı da ev inşa ve bina satın alma bedelinin en çok beşte birini geçmeyecektir.

Yatak, yorgan, sahan, tencere ve saire gibi zatî ev ev eşyası mahiyetindeki eşyaların vali evleri için hususî idarelerce mubayaa ve tedariki memnudur.

15 — Vali, kaymakam ve müdür evleri bedeliyle eşyaya tahsis edilecek para biri eşya diğeri ev inşa veya mubayaası nam ile ayrı ayrı iki fasıl olarak bütçeye konulacak ve sene ortasında bu fasıllara münakale icrasına izin verilmeyecektir.

Eşyanın moda icaplarına göre değil her zaman herkes tarafından kullanılacak veçhile ve ciddî üslûpta olmasına ve bilhassa metanetine dikkat edilmelidir.

16 — İşbu talimatın vürudunda yapılmış veya satın alınmış olup ta henüz plân ve fotoğraf gönderilmemiş olan evlerin ikişer fotoğrafı ile birer plânı ve mevcut eşyanın miktar nev'i ve cinslerini ve alım bedel veya kıymetini gösteren birer cetveli vekâlete gönderilecektir.

17 — Satın alınması veya yapılması lüzumu vekâletçe tasdik edilmeyen evlerin yapılması ve satın alınması için ve nev'i miktarı ve cinsleri vilâyet encümenince tayin ve tasdik edilmeyen eşya için sarfiyatta bulunan valiler ve muhasebe-i hususiye müdürleri doğrudan doğruya vekâletçe mesul edileceğinden bilumum valilerimizin ve idare-i hususiye teşkilâtımızın işbu talimatname ahkâmının tatbikinde çok hassasiyet göstermeleri rica olunur.

18 — Umumî müfettişliklere bütün vilâyetlere ve mülkiye müfettişliklerine yazılmıştır.

Vilâyetine

1 — Seferberlik vukuunda tecil edilmesi lâzım gelen hususî idare memurları hakkındaki 22-12-939 tarih ve 213-21304 sayılı tamimde tecil edilmesi icap eden memur adedinin evvelce bildirilen miktarı tecavüz etmeyeceği ve bu miktarlar dâhilinde tip kadrolardaki unvanlara göre

yeniden tanzim edilecek cetvellerin gönderilmesi sarahaten bildirildiği halde hemen bir çok vilâyetlerden gelen cetvellerde bu miktarların tecavüz ettirildiği ve tip kadrolardaki memuriyet Unvanları hilâfında tahsil memuru, tahakkuk memuru gibi bir çok Unvanlar yazıldığı görülmüştür.

2 — Hususî idareler tip kadrolarındaki memuriyet Unvanları tespit edilmiş olduğundan bunun haricinde her hangi bir Unvanı memuriyet veya memuriyet yoktur.

Bu itibarla cevabınız nazarı dikkate alınmamıştır. İstisare sabık veçhile tahsildarlar üzerinde bir değişikliğe lüzum olmadığından bunlar hariç olmak üzere vilâyetiniz için tespit edilen () adedi tecavüz etmemek ve memuriyet Unvanları tip kadrolarındaki unvana uymak şartı ile cetvellerin yeni baştan tanzimi için gönderilen cetveller iade edilmiştir.

3 — Evvelce bildirilen miktarlara bir tek memurun dahi fazladan ilâvesine imkân olmadığından ve bu husus defaten ve sarahaten bildirildiği halde bunun hilafındaki muameleler muhabereyi faydasız yere uzatmış olmaktan başka bir fayda vermeyeceğinden, alâkalı memurların ehemmiyetle nazarı dikkatlerinin celbiyle istenilen malûmatın en kısa bir zamanda ve doğru olarak gönderilmesi rica olunur.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. Müdürlüğüne

Vekâlet yüksek makamının buyurdukları ile idare mecmuasına derce dilmek üzere istenen 940 senesine ait U. Müdürlük 3 üncü şubesinde yapılan tamimlerden 27 adedi ilişik olarak sunuldu.

Gereğine müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

31814

Özü:

Film - Jurnal adile asınan
aktüalite bazı filmler .hakkında.

Mukaddema Film kontrol komisyonlarınca gösterilmesine müsaade edilmiş olan filmler arasında Film - Jurnal adile anılan aktüalite filmlerinden Fransız cephesini ve Fransız askerî hazırlıkların göstermekte olup son vakalar üzerine kıymetleri kalmamış olan filmlerin bazı yerlerde gösterilmesine devam olduğu anlaşılmıştır. Hakikî durumla tezat teşkil eyleyen bu filmlerin gösterilmemesinin münasip surette sinema sahiplerine anlatılmasını rica ederim.

9-8-940

37552

Bulundukları derecedeki müddetlerini doldurup da terfi edenlerin yeni derece maaşlarını alabilmelerine dair Divanı Muhasebat riyasetinden alınan 25/7/940 gün ve 168261 1990 sayılı yazının bir örneği ilişik olarak gönderilmiştir.

Kadronuzdan terfi eden memurların maaşı hakkında ona göre muamele ifasının alâkadarlara tebliğini rica ederim.

Emniyet Umum Müdürlüğüne

13/7/940 gün ve 32296 sayılı tezkere cevabıdır

1452 sayılı kanunun meriyeti zımnında teşkilât kanunları ile memuriyet dereceleri yükselen memurların vaziyeti tetkik olundu:

3556 sayılı kanunun altıncı maddesinde (bu kanunun meriyeti tarihinde devlet hizmetinde müstahdem memurların bilfiil maaşım almakta oldukları derecedeki terfi müddetleri 15.20 sene kaydı olmaksızın 1452 sayılı kanunla... kabul edilmiş olan terfi müddetlerine göre

hesap olunur.) diye yazılı olup terfileri hu madde hükmüne tâbi olan memurlardan 1452 sayılı kanunun meriyeti zamanında teşkilat kanunlar ile memuriyet derecesi yükselmiş olması hasebiyle 814 sayılı karar mucibince işbu derece yükselişleri terfi sayılmayarak derece maaşını 3656 sayılı kanunun meriyete girdiği tarihte almakta bulunanların teşkilât kanunu ile yükseltilmiş olan dereceleri için müktesep hak teşkil etmekte bulunmasına ve müktesep hakların mahfuziyeti prensibine binaen bu kabil memurları terfi müddetlerinin hesabında teşkilât kanunları ile derecesi yükselmeden bulunduğu derecede geçen müddetin 3656 sayılı kanunun neşrinde maaşını almakta bulunduğu derecede geçmiş telâkkisi icap edeceğini umumî heyet kararı ile arz eylerim.

35070

26-9-940

Memurun kanunun 37 nci maddesinde mezkur uzaklıkları sıhhi ve İdarî sebepler dolayısı ile hususî vaziyetleri haiz olan vilâyetlerde asgarî üç sene vazife görmüş bulunan kadromuz mensuplarının geçen seneden beri icra edilmekte bulunan mezkûr vilâyetler haricinde kalan vilâyetlere nakilleri keyfiyeti bu defa daha geniş mikyasta icra edilmiş bulunan nakillerle tamamen temin edilmiş ve bundan sonra bu muamelenin her malî yıl başında muntazaman icrası mukarrer bulunuluştur.

Binaenaleyh hem kanun hükümlerini yerine getirerek müktesep hakları korumak hem de memurlarımızın nazik ve mühim olan vazifelerini yeni şartlar içinde evvelce bulundukları yerlerden daha iyi ifa edebilmelerini temin etmek ve mahallî bazı şart ve icapları karşılamak gibi yalnız İdarî lüzumlara binaen yapılan bu değişikliklerden kendilerini kurtarmak için bazı arkadaşlarımızın şahsî iltimas ve tavassut yollarına müracaatlarının kendi meslektaşlarına karşı haksızlık ve hürmetsizlik ifade ettiğini göz önüne alarak tevakki etmelerini ve nakillerin bütün meslek mensupları için aynı şart ve sebeplerle yapılmasını cümle hakları ile beraber vazife ve iş icaplarını da temin eden tek çare ve yol bulunduğunun bilinmesini rica ederim.

**Ankara Polis Enstitüsünde kurulacak
Kriminalistik Müzesine konacak suç
eşyaları H.**

Valiliğine

1 — Ankara Polis Enstitüsüne İsviçre'den celp edilen Kriminalistik mütehassısına bu enstitüde bir Kriminilastik müzesi tertip ettirilmiştir.

Müzeyi tesisten gayemiz; hem kendisinden tedrisat sahasında istifade etmeyi ve hem de adli polis vazifelerinde doğacak müşkülli benzeri vakayı ile mukayese ederek halletmeyi temin maksadından ileri gelmiştir.

Müzenin mal, şahıs, amme selâmeti ve amme itimadı aleyhine olmak üzere müteaddit şubeleri bulunacak ve bu şubelerin membaları da şimdilik suçta kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan veyahut suçun yapılmasından elde edilen müsaadeye tâbi şeylerle mühim vakalara ait raporlar, fotoğraflar, vesikalar ve nihayet vakaların cereyan tarzları hak kındaki yazılar teşkil edecektir.

Müzenin faaliyete geçirilip hâdiseleri geçmiştekileri ile mukayese edecek ve bu suretle tahkikatı tenvir eyleyecek bir duruma geldiği zamandan malumat verilecektir.

Adliye Vekâletinden müsadereye tâbi şeylerin mahkemelerinin hitamım müteakip mahallî emniyet makamları vasıtası ile enstitü müdürlüğüne göndermeleri hususunun cumhuriyet müddeiumumiliklerine tebliği rica edilmiştir.

Hem müddeiumumilikten tevdi edilecek bu kabil müsadereye tâbi eşyaların tevdiini ve hem de polisin karşılaşacağı vakalara ait fotoğraflar, vesikalar ve vakayı hikâye eden yazılar örneklerinin vukuunu müteakip Enstitüye gönderilmesi hususunun teminine delâlet buyurulmasını hassaten rica ederim.

2 — Gereği için valiliklere, bilgi olarak Umumî Müfettişliklere yazılmıştır.

Özü:

Terfi eden memurların
maaşları H.

2285-940-1-13

1 — 3656 sayılı kanunun neşri tarihiden sonra Emniyet teşkilâtı mensupları arasında yapılan terfiler münasebeti ile terfi eden memurların terfi maaşlarının muhasebe müdürlüklerince verilmediğinden bahisle birçok vilâyetlerden istizanlar vuku bulmaktadır.

2 — 3656 sayılı kanunun 7 inci maddesi; son terfi maaşını fiilen 3 sene almasam şart kılmıştır. Bu itibarla muavinlikten komiserliğe, komiserlikten baş komiserliğe ve baş komiserlikten emniyet amirliğine terfi edenler bu kanunun 7 inci maddesi mucibince son aldıkları maaşları 3 sene fiilen almadıkça terfi maaşlarının verilmemesi iktiza etmektedir.

3 — Bunlardan ancak polisten muavinliğe terfi edenler için (16 ve 17,5 lirada geçen müddetler 20 lirada geçmiş gibi) addedilerek 25 lira üzerinden maaşlarının verilmesi hususu divanı muhasebatın 9/11/939 gün ve 1296 sayılı kararı iktizasındandır.

4 — Diğer komiserler hakkında henüz başka bir karar çıkmamıştır. Çıktığı takdirde ayrıca bilgi verilecektir.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Özü:

Katarlarda inzibati temin
maksadı ile seyahat edecek
polis memurları H.

5426

b-2-940

Valiliğine

1 — Demiryolları idaresinin 39/40 bütçe kanununun D cetvelindeki hükme nazaran her yolcu katarında münhasıran polislerin halkla olan

temas ve vazifeleri bakımından Föydümarşa kayden resmi elbiseyi lâbis 3201 sayılı Em. (Teşkilât kanununun 13 üncü maddesinde yazılı 12 inci dereceden azamî 2 polis memurunun seyahat edeceklerini âmir bulunduğundan her katarla 2 den fazla ve polis memurluğu rütbesinden yukarı memurların seyahat edemeyecekleri gibi seyahat edecek polislerden sivil bulunamayacaklardır.

2 — Katarlarda vazifeden seyahat edecek polis memurlarının istirahatini temin için 3 kişilik 2 inci mevki kompartımanlardan birisi tahsis; yolcu vaziyeti müsait olmadığı ve 3 kişilik ikinci mevki kompartımanı bulunmadığı takdirde 2 inci mevki yolcuları meyanında birer kişilik ve burası da müsait değilse yer bulununcaya kadar katar baş memurları ile Furgonda seyahat etmeleri muvafık görülmüş ve keyfiyet idare tarafından alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

3 — Lüzumu halinde demiryolları güzergâhında bulunan ara vilâyetler tarafından terfîk ettirilecek seyyar polis memurlarının kanunun harfiyen tatbiki zımnında vazife icabı vilâyet hududu dâhil veya halicinde seyahat edebilmek için katarların hareketinden evvel mücavir vilâyet emniyet müdür ve amirliklerinin birbirleriyle bil muhabere polis adedinin ikiden fazla olmamasının teminine çalışılacaktır.

4 — Yukarıda yazılı esaslar dairesinde muamele yapılması lüzumunun ve talimat hilâfına hareket olunamamasının teminini ve mukaddema seyahat hakkında muhtelif gün ve sayılarla yapılmış olan tamimlerin mülga bulunduğunun alâkadarlara tebliğini ehemmiyetle rica ederim.

36943

15-11-940

Özü:

Emniyet müdür ve âmirlerdim son çektirilmiş üçer tane fotoğrafının gönderilmesi H.

Valiliğine

Vilâyetinizde çalışan emniyet müdür veya âmirlerinin sicil dosya

larının tetkikinde; ekseriyetinin fotoğraflarının eski senelere ait olduğu anlaşılmıştır.

Vekâletin emniyet umum müdürlüğünde bulunan sicil fişlerindeki yeknesaklığın temini maksadı ile 939 yılı içinde fotoğrafı gönderilmemiş olanların son vaziyetlerini gösterir yeni çektirilmiş 9-12 büyüklüğünde üçer tane boy fotoğraflarının kısa bir zaman zarfında gönderilmesini rica ederim.

Özü:

Memur sınıfına nakli için muayeneye sevk edilen Po. Stajyerlerinin yol masrafları H.

Valiliğine

Stajyerlikten aslî memur sınıfına nakilleri için teşekkülû tam hastahane sağlık kurullarınca muayeneleri icap eden stajyer memurlar hakkında tatbik edilen bu muamele sırf şahıslarına ait bulunduğundan bu gibilere devletçe yol masrafının tediyesine kanunen mesaj olmadığı Divanı Muhasebatça bildirilmiş ve bu hususa müteallik tahakkuk evrakı vize edilmeyerek iade edilmiş olmasına binaen bundan böyle bu kabil stajyer memurları memuriyet mahallerinde muayene edecek tam teşekküllü hastahane bulunamadığı takdirde mutazarrır olmamalarını temin maksadı ile muayenelerinin mezuniyet veya vazifeden gönderildikleri bir zamana tesadüf ettirilmesi muvafık görülmüştür.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Umumî müfettişliklere ve bütün vilâyetlere yazılmıştır.

Özü:

Memurların doğum tarihleri H.

Valiliğine

2388 sayılı tahdidi sin kanunu hükümlerine tevfikân tekaüde sevk edilmeleri icap eden Em. Mensuplarının tekaüt lüklerinde nüfus teskerelerindeki tek doğum tarihleri; Devlet Şûrasının 6/Şubat/329 tarih ve 1413 sayılı mazbatasına göre tetkike tabi tutulmakta ve bazı memurların kanunun tayin ettiği azamî yaş haddinden fazla olarak istihdam edildikleri görülmektedir

Vakıa fazla istihdam edilen müddetin ücretle istihdam mahiyetinde telâkki edildiği mümasıl bir muamelede Büyük Millet Meclisince ittihaz edilen 1167 sayılı kararın 3 üncü maddesinde Sarıhan kabul edilmiş Em. Mensuplarının gönderilecek tahdidi sin evraklarında aşağıdaki hususun nazarı itibara alınması ve icap ederse bu hususun merkezden sorulması muvafık görülmüştür.

1 — Devlet Şûrasınca ittihaz edilen karara göre:

- A) Taşralıların nüfus teskerelerindeki tek doğum tarihinin Rumi,
- B) İstanbul ahalisinin nüfus teskeresindeki tek doğum tarihinin hicrî,
- C) İstanbul ahalisinden olup ta inşayı tahrirde taşrada bulunarak orada yabancı siciline kaydedilenlerin tezkerelerinde muharrer tek tarihin memleketleri itibarıyla hicrî,
- D) Taşra ahalisinden tahriri nüfus sırasında İstanbul'da bulunarak kezalik yabancı siciline kaydedilerek nüfus teskeresi alanların teskerelerindeki tek tarihin rumî,
- E) İstanbul ahalisinden olup taşrada yerli olarak sicilli esasa kaydolunanların artık mukayyet bulundukları mahal ahalisinden mahdud olmaları itibarıyla tezkerelerinde görülecek tek tarihin rumî,
- F) Taşralılardan İstanbul'da yerli defterinde kaydolunanların da hicrî itibar edilmesi iktiza etmektedir.

2 — Tekaüt kanununun 65 inci maddesine göre; tekaüt hakkı bas-

ladığı tarihten itibaren yapılan yaş tashihleri tekaüt muamelelerine müessir değildir.

3 — Tekaüt kanununun 62 inci maddesine göre:

A) Nüfus teskerelerindeki doğum senesi hicri olup ayı yazılmamış ise hicri sene Recebine tesadüf eden takvim senesi ayının ihtidası,

B) Doğum senesi takvim senesi olarak mukayyet olup ayı yazılmamış ise o senenin temmuz ihtidası doğum tarihi itibar edilir.

8/Şubat 332 tarih ve 125 numaralı kanunla garbi takvim kabul edilmiş ve buna göre 332 senesi Şubatının 16 ncı günü 332 senesi Martının birinci günü itibar edilmiş olduğundan 13 gün takvim farkı doğum tarihlerine ilâve edilir.

Bu itibarla: bahse mevzu teşkil eden Devlet Şûrası kararının şümülü dairesine giren her memurun nüfus teskerelerinin tetkik ve doğumu hicri itibar edilenlerin ilişik cetvele göre rumî doğum tarihlerinin tespit ve kendilerine tebliğde badema yapılacak tahdidi sin muameleleri için gönderilecek evraklarda bu cihetlerin göz önünde bulundurulmasının usul ittihazını rica ederim.

Doğum senesi hicri olup ayı yazılmamış ise Hicrî sene Recebine

tesadüf eden takvim senesi ayının ihtidası

Hicri	Rumî
300	1 Nisan/299
301	1. Nisan 300
302	1 Nisan 301
303	1 Mart '302
304	1 Mart 803
305	1 /Mart '304
306	1/Şubat, 304
307	1/Şubat/305
308	1/K. Sani/306
309	1/K. Sani/307

310	1/K. Sani/308
311	1/K. Evvel/309
312	1/K. Evvel /310
313	1/K. Evvel/311
314	1/Teş. Sani/312
315	1/Teş. Sani/313
316	1/Teş. Sani/314
317	1/Teş. Evvel /315
318	1/Teş. Evvel /316
319	1/Teş. Evvel /317
320	1/ Evvel /318
321	1/Eylül/319 1/ Ağustos/320
323	1/ Ağustos/321
324	1/Ağustos/322
325	1 Tem.. 323
326	1/Tem.,/324
327	1 Tem. 325
328	1 Haziran 326
329	1 Haziran 327
330	1/ Haziran 328
331	1 Mayıs 329
332	1 /Mayıs/330

Özü:

Teşkilâtımız tarafından yapılan
tahkikatların uzamaman H.

1 — Bazı eşhasın ahval ve hüviyetlerinin ve memuriyete girmek isteyenlerin veya herhangi bir suretle durumunun tahkikine lüzum görülenlerle evlenecek subay ve memurlar hakkında teşkilâtımız tarafından yapılan tahkikatlarının uzatıldığından bahisle birçok vatandaşların bihakkın şikâyetine meydan verilmekte olduğu teessürle görülmektedir.

Buna binaen bu gibi tahkikatın uzaması yüzünden tevellüd edecek mahzurların önüne geçilmesi maksadı ile bu işe son derece önem verilmesi katiyen matlûp olduğundan alâkal memurların dikkati nazarları çekilmek ve sıkı bir takip ve kontrol altında bulundurulmak sureti ile bu halin tekerrürüne meydan verilmemesi hususunun teminini ehemmiyetle rica ederim.

2 — Bütün vilâyet Emniyet Müdür ve amirliklerine yazılmıştır.

Özü:

Gizli tezkiye varakaları H.

Valiliğine

20/12 939 gün ve Emniyet Ş. 3. 66356 sayılı tebligatı umumiyeye ektir:

939 yılı için bastırılıp vilayete tevzi ve vilayetçe da doldurulup gönderilmiş bulunan Emniyet teşkilâtı mensuplarına mahsus gizli tezkiye varakalarında memurun (yukarı vazifeyi ifaya iktidarı olup olmadığı) hakkında bir hane mevcut olmadığından 939 yılı için bastırılan bu varakalarda her nasılsa bu hanenin basım esnasında (Vasıtalı polis ve fennî işlerde çalışanlara mahsus en son sütunun altına 4 sıra numarası verilerek konulmuş olmasından) bazı vilâyetlerce de bu hanenin kimler için doldurulması icap ettiğinde tereddüt edildiği anlaşılmıştır.

Bu hanenin Emniyet teşkilâtı mensuplarının her sınıf ve derecedeki memurları için doldurulmasını tamimen rica ederim.

Özü:

Kıyafet ve teşhizat nizamnamesine muhalif harekette bulunan memurlar H.

1 — Emniyet teşkilâtı memur ve müstahdemlerinin kıyafet ve teşhizatına dair olan nizamnamenin 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında

sarahaten gösterildiği halde bazı memurların bu hükme riayet etmeyerek omuzlarındaki apolet üzerine vilâyet ve yaka numaralarını koymadıkları ve bazılarının da yine nizamnameye aykırı olarak gözle görülmeyecek kadar küçük numara taktıkları görülmüştür.

2 — Yine mezkûr nizamnamenin beşinci maddesinin (A) fıkrasına göre stajyer olarak tayin edilen memurların staj müddetini ikmal edinceye kadar yakalarına iki santim en ve boyunda (S) remzi takmaları lâzım geldiği halde bu hususa da riayet edilmeyerek ekseri stajyer memurların doğrudan doğruya yıldız taktıkları görülmüştür.

Nizamname hükümlerine aykırı olarak hareket eden memurların mevzubahis vaziyetlerinin nizamnameye uygun bir şekilde düzeltilmesini ve bu halin ıslah edildiğinin en kısa bir zamanda umum müdürlüğe bildirilmesini rica ederim.

3 — Bütün Emniyet müdür ve amirliklerine yazılmıştır.

Umum müdürlüğümüz inzibat
Komisyonunca cezalandırılan
memurlar.

İhtar: Umum müdürlük kadrosu ikinci sınıf muamelât memurlarından Şevket Göktürk ile dördüncü sınıf muamelât memuru Hüsnü Çakın vazifelerini ifada kayıtsızlık ve intizamsızlık gösterdiklerinden, İstanbul polis memurlarından 633/17717 yaka ve sicil sayılı Natık Onuk muhitte iyi tanınmamış olan Çakır Rıza adlı kişi ile arkadaşlık yaptığı anlaşıldığından bu hareketinin meslek vekar ve terbiyesine uygun görülmediğinden, Bingöl polis memurlarından Ali Ayhan vazifede kayıtsızlık ve intizamsızlık gösterdiğinden, Gaziantep polis me. 13/30876 sicil sayılı Ferit Dündar vazifesindeki kayıtsızlıktan umum müdürlük kadrosu polis memurlarından 45/16396 sayılı Celâl Ortaç bir evrakin ziyama sebebiyet verdiğinden, Zonguldak polis memurlarından 19/19787 sicil sayılı Mehmet Kulaç vazifesini ifada kayıtsızlık ve intizam-

sizlik gösterdiğinden ihtarlarına.

Tevbih: Kocaeli polis memurlarından 34 21293 yaka ve sicil sayılı Burhaneddin Hoş şey vazifesinde gösterdiği lakaydisinden tevbihine.

Kıdem tenzili: İzmir polis memurlarından 229 yaka sayılı Mehmet Asutay nezaret altındaki suçlunun dikkatsizlik neticesi firarına sebebiyet verdiğinden, Eskişehir polis memurlarından 23 sayılı Mustafa Akşit âmirine yalan söylediğinden, İzmir polis memurlarından 296 sayılı Durmuş Ali Körük âmirine, meslek terbiyesine aykırı olarak söz sarf ettiğinden üçer aylık kıdemlerinin tenziline umum müdürlüğümüz inzibat komisyonunca karar verilmiştir.

Bütün arkadaşlara tebliğini rica ederim.

Özü:

Takdirname ve nakdî mükâfatla taltif edilen âmir ve memurlar H.

18/9 939 gün ve 51487 sayılı tamime ektir.

Takdirname alanlar:

Aydın polis memurlarından 7 16790 yaka ve sicil sayılı Ahmet Kumova bir hırsızlık failini delâilile tespit ve yakalamak sureti ile vazifesinde gayreti ve hüsnü hizmeti görülmüş olduğundan, Maraş polis memurlarından 5/16371 yaka ve sicil sayılı Ahmet Demirel Şih Haşan Degerel isminde bir şahsı icrayı âyin ederken suçüstü ve 16 kişi müridi ile yakalamağa muvaffak olduğundan, Ankara komiser muavinlerinden 41/2314 sicil sayılı Nuri Aktan birinci şube amirlik vazifesini bir sene: vekâleten hüsnü ifaden dolayı, İstanbul baş komiserlerinden 43/1286 sicil sayılı Aziz Kalyoncu ile 552,15840 sicil sayılı polis memuru Ali Rıza Arıtekin vazifelerinde göstermiş oldukları gayret ve faaliyetten, Seyhan komiser muavinlerinden 13/1671 sicil sayılı

Nuh Mehmet Özdemir ile polis memuru 47/19271 sicil sayılı Şükrü Sözeri, 39/19971 sicil sayılı Cemil Oral, 13/21181 sicil sayılı Zekeriya Kılıçaslan 52/939-1172 sicil sayılı Şevket Özkan ve 89/19139 yaka ve sicil sayılı Fehmi Örgünün vazifelerinde gösterdikleri hüsnu hizmet ve gayretlerinden, Bilecik komiserlerinden 2/1440 sicil sayılı Abdül hafız Erhan İstanbul ve Ankara’da açılan gaz kursuna iştirak etmiş ve edindiği bilgiyi kadrosu âmir ve memurlarına hatta hükümet memurlarına kurs açmak suretiyle onlara da öğretmiş keza pasif koruma esnasında bilfiil ekiplerle birlikte çalışmış ve bu itibarla memleketin emniyetine taallük eden hususatta gayret ve faaliyeti görülmüş olduğundan, İzmir emniyet âmirlerinden 714 sicil sayılı Selim Sırrı Erkan ile 20/1767 sicil sayılı komiser A. Nuri Şenel, 2339 sicil sayılı komiser muavini Hilmi Ağan ve S. S 602 /21288 sicil polis Salim Aybar kalp gümüş lira ve 25 kuruşluk para basan iki şebekeyi âlet ve edevatı ile derdest ve kanunun pençesine teslim ettiklerinden, İstanbul komiser muavinlerinden 49/1784 sayılı Alişan Uluşan ile 50/1830 sayılı komiser muavini Cemal Kuter 249 2379 sicil sayılı Şükrü Oras ve polis memuru 778/17416 sayılı Muzaffer Özpınarın vazifelerinde gösterdikleri gayret ve faaliyetlerinden, Hatay polis stajyerlerinden 31 939-1313 yaka ve sicil sayılı hüsnu Timuçin ölümüne sebebiyet veren ve hali firarda bulunan bir şahsı yakalamak hususunda gayreti görüldüğünden, birer takdirname ile taltifleri.

Nakdî Mükâfat: Ankara emniyet kadrosundan olup umum müdürlük emrinde

evrak tevzi vazifesinde motosikletli polis memurlarından 194 yaka sayılı Kâmil Yenikaya ile 227 sayılı Şevket Bacanın meşakkatli bir iş olan vazifelerinin ifasında senelerden beri geceli gündüzlü gösterdikleri gayret ve faaliyetlerinden dolayı birer maaş nispetinde, Konya polis stajyerlerinden 47 yaka sayılı Feyyaz Özbek ile 45 sayılı Raşit Çankarın vazifelerinde gösterdikleri gayret ve fedakârlığın takdire şayan olduğundan birer maaş nispetinde ve bu memurları vazifelerine hüsnu sevk ve idaresinde gayreti görülen Emniyet müdürü Hâdi Eraylarında takdirname ile taltifi ve İstanbul polis memurla-

rından 669 yaka sayılı İsmail Yurddaş 10 yaşlarında Hüsrev Ulah isminde bir çocuk muvazenesini kaybederek vapurdan çıkmakta iken denize düştüğü ve bunu gören polis memuru İsmail Yurddaş elbisesi ile denize atlayarak kazazedeyi muhakkak bir ölümden kurtardığı anlaşıldığından bir maaş nispetinde para mükâfatı ile taltiflerine umum müdürlüğümüz intihap encümenince karar verilmiştir.

Keyfiyetin bütün arkadaşlara tebliğini rica ederim,

28-3-940

Hülâsa:

Memurların künye kayıtları
hakkında:

13957

Emniyet

Memurin künye ve kayıtlarının mufassaları yazmaya yarayacak şekilde tanzim ve tab ettirilmiş bulunan künye kayıt pusulalarından () dane ilişik olarak gönderilmiştir.

1 — Kadronuzdan başka bir kadroya nakil, becayış, terfi sureti ile gidecek olan memurinin devlet hizmetine dâhil olduğu tarihten itibaren safahatı memuriyeti neden ibaret ise bu kâğıtlara aynen geçirilmiş olarak tayin edildiği kadroya gönderilmesini.

2 — Halen kadronuzda müstahdem memurinden herhangi birinin

kadroda mevcut künye defterinde; devlet hizmetine girdiği tarihten itibaren safahatı memuriyeti tamam olarak kayıtlı değilse bu gibi memurların evvelki kadrolar ile bil muhabere noksanı arının ikmalini.

3 — Bundan böyle herhangi bir suretle olursa olsun kadronuza tayin edilecek memurlar hakkında noksan olarak evvelki kadrosundan gönderilecek kayıt örneklerinin kabul edilmeyerek tamamlattın1 masanı rica ederim.

Bilumum Emniyet müdür ve Emniyet amirliklerine yazılmıştır.

15281

Özü:

Tanınma karneleri
bedelleri H.

Kadro mevcudundan fazla ve yedek olarak gönderilen tanınma kar' nelerinden halen/ kaç adedinin mevcut olduğunun ve bunlardan ne kadarının bedelini Ulus matbaasına gönderildiğinin ve gönderilmeyenlerin miktarını acele bildirilmesini rica ederim.

13957

18-4-940

Özü:

Hapis ve memuriyetten mahiyet
cezasına çarptırılan zabıta
memurları b.

17684

Valiliğine

1 — Emniyet teşkilâtına mensup âmir ve memurlardan bazılarının gerek adlî vazifelerini ifa ve gerekse şahsî bir meseleden mütevellit suçlarından dolayı adliyece yapılan tahkikat neticesinde memurun kanununun 49 ncu maddesinde yazılı 6 aydan aşağı günlere mahkûm ve memuriyetten mahrumiyet cezasını çektikten sonra o memur hakkında İdarî noktadan bir karar ittihazına lüzum görülmeden vilâyetlerce doğrudan doğruya işe başlatıldıkları görülmektedir. Bu hususta ne kanunlarımızda ve ne de mevzuatımızda bir sarahat mevcut değilse de bu şekilde cezalandırılmış ol an memurlar hakkında İdarî bir karar ittihaz edildikten sonra işe başlatılmaları muamelenin selâmeti bakımından faydalı görülmüştür.

2 — Badema yukarıda yazılı sebeplerden dolayı mahkemeler tarafından cezalandırılacak olan âmir ve memurlar hakkında İdarî noktadan

bir karar verilmek üzere tanzim kılınacak evraklarının mahkemeler tarafından verilen karar örneklerde birlikte ait olduğu komisyonlara tevdi edilmesi ve rütbesiz memurlar hakkında mahallî polis divanlarınca verilen kararların birer örneklerinin Vekâlete gönderilmesi hususunun usul ittihaz edilmesini ve bu gibi memurlar hakkında merkezden verilecek emre göre işe başlatılma muamelesinin yapılmasını rica ederim.

3 — Bütün vilâyetlere yazılmıştır.

18-IV.1940

Özü:

İlk devlet memuriyetine
alınacaklar 1İ.

17685

Valiliğine

1 — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 8656 sayılı kanunun 26 ncı maddesinin tetkikinden de anlaşılacağı veçhile 3201 sayılı emniyet teşkilât kanununun 24 üncü maddesi hükmü mahfuz tutulmuştur.

2 — Mezkûr maddeye nazaran mesleğe alınacaklardan gayri tahsil derecesi ne olursa olsun ilk olarak devlet memurluğuna intisap edeceklerin 3656 sayılı kanunun 17 inci maddesine tevfikân müsabaka imtihanına ve birden fazla talip bulunamadığı takdirde ehliyet imtihanına tabi tutulmaları zarurî görülmüştür. Binaenaleyh 3201 sayılı emniyet teşkilât kanununun 24 üncü maddesine göre] alınacaklar hariç devlet memurluğunda hiç bulunmayanlardan teşkilâtımız içine girmek isteyenlerin müsabaka imtihanına tabi tutulmaları için merkezden imtihan sualleri istenmesi hususunun prensip ittihaz edilmesini ve bunun hilâfında muamele yapılmaması esbabının alâkadarlara tebliğini rica ederim.

3 — Bütün vilâyetlere yazılmıştır.

2. V. 1940

Özü:

Şimdilik polis stajyeri
alınmayacağından imtihan suali
erinin istenmemesi H.

19790

Valiliğine

1 — Bu sene İstanbul polis mektebinde 150 stajyer okutulmaktadır.

2 — 15/7/940 tarihinde sona erecek olan mezkûr mektebin 53 ncü tahsil devresinden neşet edilecek 150 stajyer memura şimdiden yer hazırlamak zarureti karşısında kalındığından halen münhal bulunan ve bundan sonra açılacak olan polis memurluklarına hariçten stajyer memur tayin edilmeyecektir.

3 — Bu sebepten ötürü polis stajyerliğine tayin edilmeleri için müracaat edenlere; haklarında hiçbir muamele yapılmadan dileklerinin münhal vukuunda nazarı dikkate alınacağından bahisle cevap verilmesini ve ikinci bir işara kadar imtihan için sual numaralarının istenmemesini rica ederim.

4 — Bütün vilâyetlere yazılmıştır.

8-5-940

Özü:

939 yılına ait gizli tezkiye
varakaları hakkında:

20889

Valiliğine

Emniyet mensuplarının 939 yılma mahsus olan gizli tezkiye varakalarının en son Haziran 940 ayı içinde merkeze gönderilmiş bulunmasının teminini rica ederim.

28003

20. VI. 1940

Türk Hava Kurumu başkanlığından alınan 5/6/940 gün ve 10412 »yılı yazıda: Kurumun yedinci kurultayında Emniyet müdürlerde; Emniyet âmirlerinin de Hava Kurumu şubeleri idare heyetlerine seçilmelerinin kabul edildiği ve nizamnamede bu karara göre tadilât yapıldığı ve Kurum şubelerine yeni seçim için talimat verildiği bildirilmiştir.

Keyfiyetten bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

28004

8/2/939 gün ve 6204 sayılı tamime ektir.

Kadronuzda çalışan zabıta memurlarından kaçının sağlık kurullarına veya hekimlere muayeneye sevk edildiklerinin ve bun ardan kaçma istirahat; tebdilihava verildiğinin; ölen varsa hangi hastalıktan öldüğünün; üç ayda bir cetvel halinde bildirilmesi yazıldığı halde bazı emniyet müdür ve amirliklerince bu malûmatın yanlış olarak bildirilmesi yüzünden matlup olan gaye temin edilememektedir.

Bu itibarla keyfiyetin bir kere daha tekrarlanması mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Badema sıhhi istatistik cetvellerinin her senenin yani (2 nci Kânun, Şubat, Mart aylarına mahsus) birinci 3 aylık, (Nisan, Mayıs, Haziran aylarına mahsus) 2 nci 3 aylık (Temmuz, Ağustos, Eylül aylarına mahsus) 3 ncü 3 aylık ve (1 nci Teş. 2 nci Teş. 1 nci Kânun) aylarına mahsus 4 ncü 3 aylık olarak bildirilmesi lâzımdır.

Yanlışlığa meydan verilmemesin ve hareket edilmesini rica (derim).

1. VIII. 1940

Özü:

Ziraat Bankasının murakabesi
altında bulunan müesseselerde
bekçi ücretleri H.

36022

Valiliğine

Ziraat Bankasının murakabesi altında bulunan müesseselerle bankaya ait binalarda ikamet edenlerden bekçi parası aldanıp alınmayacağına dair bazı vilâyetlerden sorulmaktadır.

Şehir hudutları içinde bulunan ikametgâh ve ticarethanelerin sahip veya müstecirlerinden bekçiler için alman ücret 29/Nisan330 tarihli çarşı ve mahalle bekçileri hakkındaki kanunun üçüncü maddesine istinat etmektedir.

Mezkûr kanunda bekçi parasına tabi eşhas tatad edilmiş, yalnız bunlara verilecek ücretin tayini miktarı ve tarzı tevzi cibayet ve tediyesi mahallerin örf ve teamülüne ve ihtiyaçlarına göre meclisi idare-i mahalliyece tahtı karara alınacağı ve bu ücreti tediyyeden imtina edenler hakkında mezkûr meclislerce tahsili emval kanunu tatbik olunacağı kayıt ve tasrih edilmiştir.

Diğer taraftan 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası kanunun muafiyetler faslında da bu hususta bir istisna zikredilmemekle beraber halen bankaya ait binalar bina vergisi ile ve banka kazanç vergisi ile mükellef tutulmuşlardır.

Binaenaleyh hususî hukuk kaidelerine göre idare olunan ve alacak ve borçları için tahsisi emval kanununa muhatap bulunan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasının mezkûr kanununun 51 inci maddesine göre bil bedel hükümet binalarında ikamet eden Ziraat banka şubeleri müstesna olmak üzere bankanın nezareti altında bulunan mağaza, ticarethane ve müessesel erle bankaya ait binalarda ikamet edenlerden çarşı ve mahalle bekçileri hakkındaki kanunun 3 üncü maddesindeki usule göre bekçi parasının alınması icap eder.

Buna göre gereğinin yapılmasını rica ederim.

Karşılık olarak Seyhan ve gereği için de bütün valiliklere yazılmıştır.

37010

7. VHL. 1940

Emniyet Müdürlüğüne__

__amirliğine

Polis stajyerliklerine tayin edilenlerden bir sene zarfında polis mektebi ve enstitüsünün ilk tahsil kısmına iştirak ettirilmeyenler arasında 8452 sayılı kanunun 4 üncü maddesine tevfikân iyi sicil alanların asli sınıfa geçirilmeleri için tekemmül ettirilecek evraklarının gönderilmesi hususu 23/7/938 gün ve Ş. 3/37323 sayılı tamimle bildirildiği halde bazı vilâyet emniyet müdür ve amirliklerince bu gibi stajyerlerin hizmet müddetleri tir seneyi fazlası ile geçtiği hatta bazılarının iki seneyi de tecavüz ettiği halde umumî tebligat mucibince haklarında icap eden muameleye tevessül edilmediği cari muameleden anlaşılmıştır.

Bu suretle mesleğe stajyer olarak intisap eden ve bir sene zarfında polis mektebi veya enstitüsünün ilk tahsil kısmına iştirak ettirilmeyenlerin kanunen muayyen olan müddetin hitamından sonra stajyer olarak istihdamları caiz olmadığı gibi müddeti hitam bulduğu halde istihdamlarında devam olunanların memuriyetlerinin fiilen kabulünü tazammun etmekte ve bu sebepten gerek siciller ve gerekse sıhhi durumları itibarda meslekten ilişkilerinin kesilmesi icap edenler hakkında muamele ifasında birçok müşkülâta maruz kalınmakta ve muhaberatin uzamasına da sebebiyet verilmektedir.

Bu gibi hallere mahal kalmamak için mevzu bahis kanun ve umumî tebligat ahkâmına tevfikân stajyerlik müddetini ikmal edenlerle tekemmül etmiş evraklarının vakit geçirilmeden gönderilmesini ehemmiyetle rica ederim.

10/8/1940

Özü:

Polis Enstitüsü ihtisas kursları 1
Teşrinievvel 1940 tarihinde
açılacağı H.

37925

Valiliğine

7/8/1940 gün ve emniyet Ş. 3/37103 sayılı yazımıza ektir.

1 _ Polis enstitüsü ihtisas kurslarının faaliyeti 1 Teşrinievvel 1940
gününe tehir edildiğinden bu kurslara 1/Eylül/1940 tarihinde gönderilmeleri
istenilen âmir ve memurlardan 1 Teşrinievvel 1940 tarihinde enstitüde
bulundurulmalarının teminini rica ederim.

2 — Alâkalı valiliklere yazılmıştır.

Taahhüt ve kefalet senedi

Kayıt ve kabul edildiğim polis mesleği veya Ankara polis enstitüsü ilk tahsil kısmı veya polis mekteplerinde sürekli ve yatırılıp tedavi altına alınmayı istilzam eden hastalıklar ile kendi sunu taksirim neticesinde husule gelmeyen kaza veya diğer arızalardan ötürü devamlı bakım altında bulunmayı gerektiren hallerde, resmî sıhhat müesseselerinde yatırılıp tedavi edildiğimi,, hastahane sağlık heyetince tevsik edilmek suretiyle teyyüt edecek meşru, ciddî ve hakikî mazeretlerin haricinde sınıfta kaldığım veya herhangi bir sebeple enstitü veya mektep polis Divanlarınca ihraç olunduğum veya tahsili terk ettiğim veya 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 58 nci maddesinde yazılı 3 senelik mecburî hizmet müddetinden evvel emniyet teşkilâtı hizmetinden ayrıldığım veya İstifa eylediğim takdirde; tahsil müddeti zarfında devletçe sarf olunan ve kanunen ödemek icap eden mebalîği faizi ile beraber bir güne kanunî merasime, ihtarname tebliğine ve mahkemelere müracaat ve hüküm istihsaline mahal bırakılmaksızın ödemeyi emniyet umum müdürlüğüne

karşı taahhüt eder ve bu taahhüdünden dolayı tahaddüs edecek her türlü ihtilâfatta Ankara mahkemelerinin salâhiyettar olacaklarım şimdiden kabul ederim.

Müteahhidin adres ve imzası

Yukarıda yazılı taahhütnamenin tamamı ile icrasını, aksi takdirde müteahhit taahhüdatına mukabil 250 İki yüz elli Türk lirasını defaten ve kâmilten tediye etmeği; Borlar kanununun 487 inci maddesi mucibince taahhütname sahibi ile birlikte müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatı ile kabul ederim. Ayrıca bu taahhütnameden dolayı tahhüdüs edecek her türlü ihtilâfatın haline Ankara mahkemelerinin salâhiyettar olacaklarım kabul eylediğimi de şimdiden beyan ederim.

Kefilin adres ve imzası

Özü:

Polis stajyerliklerine kabul edileceklerden alınacak kefalet ve taahhüt senetleri H.

Valiliğine

11/8/1937 gün ve emniyet Ş. 3/9703 sayılı tamime ektir.

1 — Polis stajyerliklerine kabul için müracaat edeceklerden alınacak taahhüt ve kefalet senedi yeniden tertip edilmiş ve bir sureti İlişik olarak gönderilmiştir.

Kılavuz adı kitabın 3 üncü bölüm kartonunda yazılı tamime ek kefalet ve taahhüt senedi numunesinin iptal edilerek yerine gönderilmiş olan bu taahhüt ve kefalet senedi numunesinin konulmasını:

2 — Bandırma polis stajyerlikleri için müracaatta bulunacaklardan taahhüt ve kefalet senedi alınmazdan evvel evrakının ikmal edilerek Vekâlete gönderilmesi ve taahhüt ve kefalet senedinin stajyerliğe kabul edildiğinin tebliği anında alınması münasip görülmüştür.

Binaenaleyh stajyer evrakının tekemmülü sırasında taahhüt ve kefalet senedi alınmamakla beraber müracaatçının böyle bir taahhüt ve kefalet senedi verip vermeyeceği hususunun ayrıca tahkik edilerek evrakına derç edilmesi ve mesleğe kabulü takdirinde memuriyet emrinin taahhüt ve kefalet senedi alındıktan sonra kendisine tebliğinin usul ittihazını rica ederim.

15-X-940

Özü:

Gazete ve mecmua çıkarmak için yapılacak müracaatlar H.

48123

Memurlar sicil ve muamelât U. Müdürlüğüne

15/8/940 gün ve 38714 sayılı tamime ektir:

Gazete veya mecmua çıkarmak için müracaat edenlerin Vilayet verdikleri beyannamelerle hak1 arında emniyet müdürlüklerince yapılacak tahkikat evrakı suretlerinden ikişer nüshanın ve gazete sahibi ile neşriyat müdürlüğünü yapacak kimsenin tahsil derecelerini gösterir dip1 oma suretlerinden de ikişer adedinin vekâlete gönderilmesinin usul ittihaz edilmesini rica ederim.

Umumî müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

16-10-1940

Özü:

Hapis kaçağı katil Mustafa'nın yakalanmasına dair

48282

Vekâlet Mecmuası Md.

Ek. 5/8/935 tarih ve Em. Ş. 6/1816 sayılı yazıya:

1 — Karısı ve baldızını ve karısı ile gayrimüşru münasebetinden

dolayı İnceoğlu Ahmet ismindeki şahsı öldürmekten ve Tirebolu kazası cezaevinden kaçmaktan suçu Tirebolu'nun Avcılı köyünden fotoğrafı merbut Mustafa oğlu uzun boylu, kırmızı çehrelî, 33 yaşlarında Mustafa'nın yapılan araştırmalara rağmen halen bulunduğu yerin tespitine ve elde edilmesine imkân hasıl olamamıştır.

934 senesinden beri hali fırarda bulunan bu şeririn namı Mustafalar ve sahte hüviyet cüzdanı taşımak suretiyle vilâyetiniz mıntikasındaki inşaat veya ziraat işlerinde amele olarak çalışması muhtemel bulunduğundan tekrar ve esaslı bir şekilde tahkikat icrası ile elde edilmesi esbabının muhakkak teminini ve neticenin bildirilmesini ehemmiyetle rica ederim.

2 Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

Özü:

Mehmet kızı Heyecanın
aranması hakkında.

48283

Vekâlet Mecmuası Müdürlüğüne

1 — Yüksek Vekiller Heyeti kararı ile Çorum vilâyetinin Türkler köyüne yerleştirilen ve öteden beri harekâtında cinnet âlimi görülen 50 yaşında Mehmet kızı Heyecanın tagayyür ettiği ve yapılan bütün araştırmalara rağmen bulunamadığı mezkûr vilâyetin 22/8/940 gün ve 1425 sayılı iş 'arından anlaşılmıştır.

Adı geçenin vilâyetiniz bölgesinde araştırılarak bulunabildiği takdirde Çorum vilâyetine şevkinin teminiyle neticenin vekâlete bildirilmesini rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

48284

16. X. 1940 özü:

Özü:**Yusuf Demir hakkında.****Vekâlet Mecmu» Müdürlüğüne**

1 — Ali oğlu Şükrü ve Ali oğlu Şakir gibi bir takım takma isimler kendisini Erzincan felâketzedesi ve Gümüşhacıköy seylâbzedeşi diye tanıtarak bazı vilâyet ve kazalarda Kızılay merkez ve şubelerini dolandırmış olmasından dolayı yakalanması 29/8/940 tarih ve 41041 sayılı tamimimle bildirilmiş olan Yusuf Demir ismindeki şahsın 18/9/940 tarihinde Çarşamba kazasında yakalanarak adliyece tevkif edilmiş olduğu Samsun valiliğinin 21/9/940 tarih ve em. 836 saydı yazısı ile bildirilmiştir.

Sözü geçen bu şahıs hakkında adliyece yapılacak takibata esas olmak üzere kendisine vilâyetiniz Kızılay merkez ve şubelerinden eşya ve para yardımı yapılmışsa bu yardımın cins ve miktarı ile hangi tarihte yapılmış olduğunun ve başka her hangi suçla ilgisi bulunup bulunmadığının tahkik olunarak Samsun Valiliğine ve Vekâlete bildirilmesini rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır ve bilgi olarak da Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletiyle Kızılay C. G. M. başkanlığına yazılmıştır.

17. X. 1940

Özü:

Gedikli çavuşu Necati Güzer'in aranması hakkında.

48400

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

Benzin çalmak suçundan askerî mahkemece alt ay hapse mahkûm

edilmiş olan Çorlu tayyare alayı gedikli çavuşlarından fotoğrafı merbut Şaban oğlu Recep Necati Güzer'in mahkûmiyeti sıralarında firar ettiği, yakalanarak askerî makamlara teslimi hususunun temini Genelkurmay Başkanlığının 18/9/940 gün ve 26280 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

2 — Gedikli erbaş kıyafeti ile sefer meydanlarında dolaştığı askeri makamlarca tespit edilen bu şahsın behemehâl elde edilmesi matluptur. Vilâyetiniz mıntıkasında ehemmiyetle araştırılmasını ve elde edilmesinin teminde neticenin bildirilmesini rica ederim.

Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

17. X. 1940 özü:

Özü:

Hâmit Kürüş'ün aranması H.

48401

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

1 — Kaş kazasına bağlı, Dirgenler köyü halkından Süleyman oğlu 332 doğumlu Hâmit Kürüş ismindeki şahsın iki ay evvel başka yerlerde çalışmak üzere evinden ayrıldığı ve bu güne kadar geri dönmediği, kendisinden de haber alınmadığı Antalya Valiliğinin 12/9/940 tarih ve em. 1849/3736 sayılı yazısı ile bildirilmiştir. .

Askerlik vazifesini Gaziantep vilâyeti jandarma bölüğünde ifa ederek 3 ay evvel terhis edilmiş bulunan bu şahsın hayat ve mematı hakkında tahkikat yaptırılarak elde edilecek malûmatın Vekâlete ve Antalya Vilâyetine bildirilmesini rica ederim.

Umumî Müfettişliklere ve Valiliklere yazılmıştır.

17. X. 1940

Özü:

Hapis kaçağı kipti Alinin aranması
H.

48403

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

1 — Hırsızlık suçundan iki sene dokuz ay 10 gün hapse mahkûm İzmir vilâyetinin Tepecik Mahallesi halkından Ahmet oğlu Gülhan'dan doğma orta boylu, esmer beniz'i, zarif vücutlu kipti Ali ismindeki şahsın firar ettiği Manisa valiliğinin 19/6/940 tarih ve em. 518 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Yapılan takibata rağmen elde edilemeyen bu şahsın vilâyetiniz mıntkasına gelmesi muhtemel bulunduğundan icap eden araştırmanın yapılarak elde edildiği takdirde Manisa vilâyetine şevki hususunun teminini ve neticeden Vekâlete de malûmat verilmesini rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklere ve Valiliklere yazılmıştır.

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

17. X. 1940

Özü:

İbrahim Şamlının aranması H

48402

1 — Antalya'nın Kışla Mahallesi 32 sayılı hanesine kayıtlı Ali oğlu 341 doğumlu İbrahim Şamlı ismindeki çocuğun kaybolduğu Antalya valiliğinin 16/9/940 tarih ve em. 1880/3814 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

On beş gün evvel kaybolduğu anlaşılan İbrahim Şamlının hayat ve memattı hakkında tahkikat icrası ile manat elde edilirse Vekâlete ve gözü geçen vilâyete bi1 dirilmesini rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

48405

17. X. 1940

Özü:

Kaybolan bekçi tabancası H.

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

1 — Ayvalık kazası mahalle bekçil erinden Haşan Gezer'in hâmil bulunduğu bekçi teşkilâtına ait 7.65 çapında İspanyol Brovniç sistemi 22444 sayılı tabancasını kaybettiği Balıkesir valiliğinin 17/9/940 tarih ve em. 5028/15660 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Sözü geçen vilâyetçe yaptırılan araştırmalara rağmen bu güne kadar bulunamadığı anlaşılan bu tabancanın elden ele geçmek suretiyle vilâyetiniz mıntıkasına gelmesi ve yahut bu işlerle meşgul satıcıların ellerine geçmesi ihtimali göz önünde bulundurularak icap eden yerlerden araştırma yapılmasını ve neticenin bildirilmesini rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

48404

17. X. 1940

Özü:

Kaybolan pantantif H.

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

1 Adana tüccarlarından Nuri Has kızı Yıldıza ait 3500 lira kıymetinde ortasında üç büyük ve etrafı tamamen ufak pırlantalarda işlenmiş pandantifin bir düğün esnasında kaybolduğu Kayseri valiliğinin 25/9/940 gün ve em. 207 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Kayseri zabıtasınca aranmakta olan bu pantantifin elden ele geçirilmek suretime vilâyetiniz mıntıkasına getirilmesi muhtemel bulunduğundan icap eden araştırmada bulunulmasını rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

17. X. 1940

Özü:

Kaybolan fotoğraf
makinesi H.

48406

Vekâlet Mecmua Müdürlüğüne

1 _ İstanbul'da mukim Bayker Limited şirketi müdürü İngiliz tebaasından Konenels Binasoğlu Viktor Midelton ismindeki şahsın 30/6/40 tarihinde Bursa'da bir araba gezintisi esnasında beş sene evvel 12 İngiliz lirasına satın almış olduğu fotoğraf makinesini kaybetmiş olduğu Bursa valiliğinin 20/9/940 tarih ve em. 3057 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Bursa vilâyetince yapılan araştırmalara rağmen bu güne kadar bulunamayıp bu makinenin elden ele geçmek suretiyle vilâyetiniz mıntıkasına getirilmesi veya bu işlerle meşgul kimselerin ellerine geçmesi ihtimali göz önünde tutularak icap eden araştırmaların yaptırılmasını ve neticenin bildirilmesini rica ederim.

2 — Umumî müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

21-10-940

Özü:

M. M. mükellefiyeti
kanun ve nizamnamesi
hükümlerinin tatbik
suretine dair sorular H.

1997

Vilâyetine

A — M. M. Mükellefiyeti kanun ve nizamnamesinin talep ettiği vazifelerin tam bir surette yapılabilmesi için evvelemirde bu kanun ve nizamnamenin bütün alâkalılarca dikkatle incelenmesi şarttır.

Kanunun 8. maddesi mucibince M. M. Mükellefiyeti komisyonunun tabii azasından olan ve bu komisyonun yazı işlerini tedvirle mükellef bulunan seferberlik müdür ve memurlarının kanun ve nizamname hükümlerini ve bu işlere ait tamimleri tam ve derin bir surette incelemiş ve kavramış olmaları bilhassa ehemmiyetlidir. Seferberlik müdür ve memurla-

rın iştigal ettikleri vazifelerde ve bilhassa M. M. Mükellefiyeti kanunu mucibince yapılan işlerde bilgisizlik ve dikkatsizlik yüzünden vaki olacak noksan ve hatalardan dolayı ilk evvel bu memurlar ağır surette tecziye edileceklerdir.

B — Bu cihet valilerce daima göz önünde tutulmakla beraber, seferberlik müdür ve memurlarının bu baptaki mevzuatı anlayış ve kavrayış dereceleri vekâletçe de tetkik ve murakabe edilecektir. Bu bakımdan; ilk adım olmak üzere aşağıdaki sorgular tertip olunmuştur.

Bu sorgu1 ar, vilâyet seferberlik müdür veya memurları veya hâlen bu vazife ile meşgul memurlar tarafından tetkik olunarak cevapları yazılacak ve bu cevaplar aynen Vekâlete gönderilecektir. Tetkik müddeti, bu yazının havale suretiyle ellerine geçtiği günden itibaren 10 gündür.

SORGULAR:

1 — M. M. Mükellefiyeti kanunu mucibince kimlere mükellefiyet tahmil olunabilir ve ne gibi şeylerin bu kanun yolu ile tedariki caiz olabilir?

2 — M. M. Mükellefiyeti kanunu hükümlerini tatbik için (vilâyet, kaza, nahiye ve köylerde) bu kanuna nazaran ne gibi teşkilât bulunur, azaları kimlerdir, Tesellüm heyeti kimlerden ibarettir.

3 — M. M. Mükellefiyeti komisyonlarının hazerde yapacakları ihسال ve ihzari vazifelerden tahrir ve tespit işleri hangi esasa göre ve ne zamanlar yapılır bu işe dair ihسا-î malûmat hangi membalardan tedarik olunur, hazırlanan cetveller nereye ve ne zaman gönderilir?

4 — Tahrir ve tespit cetvellerinde gösterilen maddelerin artıp eksildiği ne suretle anlaşılır ve bu işi kim ve ne zaman yapar, Merkez kazası dâhilinde bu sene bu işler ne suretle yapılmıştır, vesaiki var mıdır?

5 — Riumum kara ve deniz nakil vasıtalarından hangilerine M. M. Mükellefiyeti tatbik edilmez?

6 — Nizamnamenin 28 inci maddesi mucibince her sene I. Teşrin ayı başında başlaması icap eden tahrir ve tespit muamelesinin bir ay zarfında intacına ve zamanında postaya verilmesine mâni bir hal ve se-

bep görülmüş müdür? Cetvelleriniz tam vaktinde doldurulup M. M. Vekâletine gönderilmemişse sebepleri nelerdir?

7 — Şahsî mükellefiyet kimlere tatbik olunur ve bunlar hangi işlerde istihdam olunurlar?

C — Yukarıdaki sorulara, (B) maddesinde tespit edilen zaman zarfında karşılık verilmesini ve hazırlanacak cevapların ciddi bir tetkik ve incelme mahsulü olmasına dikkat edilmesi hususunun ilgililere ehemmiyetle hatırlatılmasını rica ederim.

D — Vilâyetlere yazılmıştır.

9-9-940

Özü:

Gaz maskesi süzgeçleri H.

1768

Vilâyetine

1 — Talim maksadı ile kullanılmakta olan gaz maskeleri esas süzgeçlerinin bozulmakta olduğunun anlaşıldığı.

2 — Gaz maskesi fabrikasında talim için yapılan ortanca ve büyük boyda maske süzgeçleri mevcut olduğu ve bunlardan ortancaların 120, büyüklerin 175 kuruşa satılmakta olduğu;

3 — Bir kat daha pahalıya mal olan gaz maskesi esas süzgeçlerinin bozulmasına meydan verilmemesi için talim süzgeçlerinden tedarik edilmesi uygun olacağı Hava Müdafaa Genel Komutanlığından alman 5/9/940 gün ve IV. Ş. 7450/13233 sayılı yazıda bildirilmiştir. İhtiyaç nispetinde adı geçen süzgeçlerden mubayaasını rica ederim.

4 — Vilâyetlere ve bilgi için Hava Müdafaa Genel Komutanlığına yazılmıştır.

1-6-940

Özü:

Canavar düdüklerinin alarm haberini yayma işlerinden başka işlerde kullanılmaması H.

1048

Vilâyetine

Alarm için alman canavar düdüklerinin bazı şehir ve kasabalarca işbaşı ve paydos saat1 erini bildirmek gibi tali maksatlarla kullanıldığı ve bu halin mezkûr düdüklerden beklenen gayeye aykırı olduğu ve halkın bu sese alışarak hakikî alâmla tefrik etmemeleri mümkün bulunduğu cihetle bunun hemen önüne geçilmesi Genel Kurmay Başkanlığından alman 28/5/940 gün ve 25590 sayılı yazıda bildirilmiştir.

Ona göre iktizasının ifasını dilerim.

21-6-940

Vilâyetine

1205

1 — Pasif korunma plânları üzerinde yapılan tetkikat neticesinde ışıklan söndürme ve karartma bakımından alınmasına lüzum görülen tedbirlere dair Hava Müdafaa Genel Komutanlığından alman 7/6/940 gün ve 7260/12536 sayılı yazının bir örneği ilişiktir.

Bu esaslar dairesinde gereğinin yapılmasını dilerim.

2 — U. Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

**Hava Müdafaa Genel Komutanlığı Ş. IV. 7/6/940 gün ve
7260/12536 sayılı yazısı suretidir.**

Dâhiliye Vekâletine

1 — Işıkların söndürülmesi ve karartılması nizamnamesine göre harp tehlikesi halinde Genelkurmay Başkanlığından verilecek emir üzerine pasif korunma mecburiyetine tâbi olsun veya olmasın bütün şehir ve kasabalarda ve köylerde ve bütün çiftliklerde ve tek ev

lerde bile ışıklar söndürülür ve karartılır. Bu hal harbin devamı müddetince ve ikinci bir emir verilinceye kadar tatbik edilir.

- 2 — Elektrik santrali bulunan şehir ve kasabalarımızın hemen hepsinde hazar tenviratının harp tenviratı haline konulması için, elektrik cereyanının merkezden kesilmesi suretiyle ışıkların söndürülmesi esası göz önünde tutulduğu anlaşılmaktadır.
- 3 — Hâlbuki harbin devamı müddetince şehir ve kasabalarda emniyet ve intizamın temini için lüzumlu hizmet yerlerinin aydınlanması ve halkın ışıksız kalmamaları bakımından elektrik cereyanının merkezden kesilmemesi icap ettiği gibi, şehir elektrik cereyanını temin eden santrallerin aynı zamanda yurdun sanat müesseselerindeki çalışmalara kuvvet kaynağı olması dolayısı ile de gece ve gündüz şehir ve kasabaların cereyansız kalmamaları lâzımdır.

Bunun için; seyrüseferi temin eden mühim yol kavşakların, tehlikeli yerleri, sığınakları, polis merkezlerini ve sıhhi yardım yerlerde bunlara benzer mühim yerleri göstermek için mutlak surette ışık konulması lâzım gelen yerler tespit edilerek işaretlenir.

Buralara konulacak işaret lâmbaları (yukarıya, yere ve yanlara havadan görünecek aksetmeyecek ve 500 metre uzaktan görünmeyecek surette iyice maskelenmiş zayıf ışıklı ampuller) hazırlanır ve çok kısa bir zamanda yerlerine takılacak şekilde saklanır. Ve diğer lüzumsuz lâmbaların da yine çok kısa bir zamanda yerlerinden çıkarılması ve yanmayacak bir hale getirilmesi için tertipler alınır. Hususî, resmî daire ve müesseselerde ve evlerde ışıkların söndürülmesi ve karartılması nizamnamesinde yazılı tedbirler alınmadıkça ışık kullanılmasına müsaade olunmaz.

- 4 — Üçüncü maddede yazıldığı gibi bütün yurttaki hazar tenvirat harp tenviratı haline konulmalıdır. Resmî ve hususî daire ve müesseselerde ve evlerde ve çiftliklerde ışıkların söndürülmesi ve karartılması için nizamnamede yazılı tedbirler alınmak icap eder. Bunların ışık söndürülmesi ve karartılması emri verilince hemen tatbik edilecek şekilde hazırlattırılması için ilgililere emir buymamasını arz ederim.
- 5 — Vilâyetlere ve bilgi için Genelkurmay Başkanlığına arz edilmiştir.

18-5-940

Vilâyetine

916

1 — Hava taarruzl arma karşı korunmanın esasını teşkil eden halkın yetiştirilmesi için vilâyetlerce şimdiye kadar açılan kurslardan alınan neticeler kâfi görülmemiştir.

8502 sayılı kanuna ve pasif korunma nizamnamesine tevfikân (15) yağlan. (60) yaşına kadar bütün halkın ferdin ve aile halinde alınacak tedbirler hakkında bilgi sahibi olması mecburidir. Bunun için evvelâ pasif korunma mecburiyetine tâbi olan yerlerden başlamak üzere vilâyetinizin her tarafında mükellefiyet dâhilinde bulunan halkın kurs ve konferanslardan geçirilmek şartı ile yetiştirilmeleri işine bir kat daha ferini verilmesini ehemmiyetle rica ederim.

2 — U. Müfettişliklere, vilâyetlere yazılmış ve bir sureti Hava Müdafaa Genel Komutanlığına verilmiştir.

25-5-940

Vilâyetine

1000

1 — Halkın Hava taarruzlarına karşı korunması bakımından en ehemmiyete ve asla ihmal edilemeyecek bir tedbir; korunma siperleri hazırlanmaktadır. Böyle olduğu halde, halkın kendi bahçe veya arsasında hususî korunma siperi yaptıklarına dair henüz hiçbir vilâyetten malûmat gelmemiştir.

2 — Siperler hakkındaki bilgiler ve hükümler talimatnamenin 141- 147 nci maddelerinde yazılı olduğu gibi, siper şekil ve plânları da vilâyetlere çok miktarda gönderilmiştir.

3 — Evlerinde sığmak yapılmaya elverişli yerleri olmayan ve bahçe veya arsalarında siper kazmaya müsait saha bulunan ailelerin bir an evvel talimatnamesinin tarif atı dâhilinde siperleri hazırlamaları için halkın mümkün olan her vasıttan bilistifade terkip ve teşvikini ehemmiyetle rica ederim.

Özü:

Vekâletimizi ilgilenmeyen işlerin alâkalı Vekâletlerle muhabere edilerek temini H.

733

Vilâyetine

1 — Vekâletimize taallûku olmayıp sırf diğer Vekâletlere ait millî seferberlik işleri için vekâletimizi tavsif yollu vilâyetlerden gelen yazalar son zamanlarda sıklaşmıştır.

Bu tarzdaki muamele Vekâletimizi lüzumsuz yere işgal ettiği gibi muamelenin uzamasını ve beyhude vakit ziyamın da mucip olmakta bulunduğu bundan böyle taallûku olmayan işlerin vekâletimize yazılmayarak doğrudan doğruya ilgil i Vekâletlerle muhabere edilmesini rica ederim.

2 — U. Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

Özü:

Kurslara seçilecek eşhasın nizamname isteklerine uygun eşhasın olması H.

229

Vilâyetine

1 — Hava taarruzlarına karşı pasif korunma nizamnamesinin 186 ncı maddesine tevfikân Kolordu istihkâm taburlarında açılan patlamayan bombaları kaldırma kurslarına gönderilen eşhasın bazılarının okuma yazma bilmeyenlerden seçildiğinden bahisle bundan sonra kurslara iştirak ettirilecek kimselerin öğretmenlik yapabilecek evsafa olanlardan seçilmesi 2/12/939 gün ve Sef. Md. 1978 sayılı tamimde bildirildiği halde bu defa Hava Müdafaa Genel Komutanlığından alman 1/2/940 gün ve 1247/12107 sayılı yazıda; bu lazimeye riayet edilmediği bildirilmektedir.

Bu günlerde yurdun her tarafında açılacak muhtelif kurslara iştirak ettirilecek olanların pasif korunma nizamnamesinin istediği evsaf ve kabiliyette olanlardan seçilmesi hususunda alâkadarların dikkat nazarlarının celbini bir kere daha rica ederim.

2 — U. Müfettişliklere ve Vilâyetlere ve bilgi için Hava Müdafaa Genel Komutanlığına yazılmıştır.

Özü:

**El tulumbarı sandıklarının
saçılan imali H.**

113

Vilâyetine

Ek: 11/10/939 gün ve Sef. Md. 1499 sayılı tamime:

1 — Hafif itfaiye ekipleri için imal olunacak el tulumbarı sandıklarının, ahval ve vaziyet dolayısı ile tedarik edilemeyen dur âlemin yerine saçtan imal edilmesi mecburiyeti hasıl olduğundan İstanbul belediyesi fen heyetince bu hususta hazırlanmış olan fennî şartnamenin bir örneği bağlıdır.

Pasif korunma için hafif tulumbalara ihtiyacı olan vilâyetlerin bu şartnameye göre hareket etmelerini rica ederim.

2 — U. Müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

Emme basına tulumba şartnamesi

1 — Tulumba1 ar: Hem deposu içindeki suyu işleyecek, hem de doğrudan doğruya suyu emmek suretiyle çekip yangına karşı kullanacak şekilde vereli olacaktır. Bu iki vaziyeti tadil için içerisinde musluk tertibatı bulunacaktır. Tulumba arabasız olarak baskı kolları ile beraber (210) kiloyu geçmeyecektir. Daha hafif ol anlar şayanı tercihtir.

2 — Tulumbar: Çift pistonlu döğme bakırdan mamûl hava tazyik kazanlı olacak ve bütün pirinç akşamı halis kızılacak pürüzsüz ve deliksiz yeknesak maden olacak, gayet dikkatli ayar ve perdah edilmiş olacaktır.

3 — Pistonların ebadı: Dâhili kutru 110 Mm. olacaktır ve silindir yüksekliği (350 - 375) Mm. olacaktır.

4 — Tulumba teneke ebadı: Teneke saçı için azamî 2-3 Mm. kalınlıktan fazla olmayacak ve hacmi 70X56X40 santimetre olacaktır. Tulumba tahrik kolları: Döğme demirden ve mesnedi gayet sağlam olacaktır. Kolların tulummaya dokunacağı noktalara sademe pulları konacaktır. Tahrik kollarının uçlarında baskı kolların geçmesi için halkavî yuvarlak bulunacaktır.

5 — Tulumba iki tekerlekli çift mapa üzerine sağlam bir şaseye oturtulacak ve icabında tulumbanın şaseden kızakla indirilmesi suretiyle emin bir şekle bağlanacaktır. Tulumbanın her iki tarafında yirmişer santim genişliğinde taşıma halkaları bulunacaktır. Şase tekerlekleri ile beraber 50-55 kilodan fazla olmayacaktır. Daha hafif olursa şayanı tercihtir.

6 — Baskı kotarın: Kuru gürgen ağacından yapılacak ve icabında altışar kişi çalışabileceği uzunlukta olup lüzumunda taşıma kolu vazifesini de görecektir.

7 —/Tulumbamı alıcı ağızı vidalı rekorla, verici ağızları 52 Mm. kutrundaki hortumlar için fiyat sistemi rekorla mücehhez olacaktır.

8 — Tulumbanın alma kudreti: Amudî o1 arak sekiz metreyi bulacak ve suyu çekmek için Spiral hortumları hariçten su koymak lüzumu olamayacaktır.

9 — Tulummaya 25 metre hortum takıldığı velansaya 14 milimetre kutrunda ağızlık ile 4-6 kişi çalışmak suretiyle lanseden fişkırان su asgarî ufkî 22 metreye ve amudî 16 metreyi bulacaktır.

10 — Tulumba haricî kısmı macun üzerine iki kat en iyi cins kırmızı tabanca boyası ile boyanacağı gibi tekne dâhili paslanmaz cinsten zehirli boya ile boyanacaktır .

11 — İtfaiye müdürlüğünde mevcut tulumba sahanında ve bu tulumaya göre şase ve tekerlekler yapılacaktır.

12 — Mûnakaşaya iştirak edecek fabrikaların şimdiye kadar hangi makama ve müesseselere tulumba yapmış ise neticesine dair alacağı vesika1 arla beraber bu gibi imalatı yapıp yapmayacağıma dair belediye fe* heyetinden vesika alarak ibraz etmesi şarttır.

İst. Belediye İtfaiye Müdürlüğünün 14/12/939 gün

ve 2762 sayılı yazısı suretidir

Özü:

El tulumaları H.

İstanbul Vilâyetine

Seferberlik müdürlüğü ifadesi ile yazılan 8/12/939 tarih ve 1561 numaralı emirleri karşılığıdır.

Hafif itfaiye ekipleri için bekayı tecrübe satın alınıp itfaiyede bir seneden beri tecrübe edilmekte bulunan emme basına tulumaların tecrübe neticesini bildirir müşterek rapor 28/3/939 tarih ve 35 numaralı yazıya ilişik olarak takdim edilmişti. Dâhiliye yüksek vekâletinin 23/5/939 tarih ve 590 seferberlik müdürlüğü ifadesi ile alman emirlerinde 28/3/939 tarihinde gönderilen müşterek rapor tespit edilerek buna göre fennî bir şartname yapılması lüzumu emredilmesi üzerine müşterek rapordaki evsaf esas tutulmuş ve yalnız saç olacak kısımların daha hafif olması için (Dur alüminden) yapılması tercih edilmek suretiyle şartnamesi yapılmış ve 12/7/939 tarih ve 9003/3704 sayılı yazıya ilişik olarak sunulmuştu. Bunun üzerine seferberlik müdürlüğü ifadesi ile yazılan 2/9/939 tarih ve 709 numaralı emre ilişik olarak gönderden şartnameye göre tulumba mubayaası emredilmişti. Hâlbuki başlayan harp dolayısı ile bu tulumaların teknelerini dur alüminden yapmak imkânı olmadığı ve binaenaleyh evvelce yapıp bir seneden beri itfaiyede tecrübe edilen ve müşterek raporla neticesi arz edilen tulumba evsafında yalnız teknesi dur âmin yerine sacdan olmak üzere yapılmaktan başka çare kalmadığının yüksek

Vekâlete işar buyrulması 13/8/939 tarih ve 2088 sayılı yazı ile arz edilmiş ve bir taraftan da istenile nevsafa uygun olarak sureti merbut şartname tanzim edilip 2/11/939 tarihinde 105 tulumba için münakaşa açılmış ve üç ay müddet zarfında teslim etmek şartı ile müteahhide ihale edilmiştir. Tulumbalar tesellüm edildikçe İstanbulini pasif korunma plânında gösterilen mıntikalara verilecek mahalle ekiplerinin bilfiil işe başlayacakları arz olunur.

110

Vilâyetine

1 — Hava Müdafaa Genel Komutanlığının, İtfaiye kursları hakkındaki yazısının bir örneği ilişiktir.

İtfaiye müdür, âmir veya memuru bulunan ve henüz kurs açmamış olan her şehir ve kasabada hemen itfaiye kursları açılacaktır.

2 — Açılacak olan kurslar, yardımcı ve hususî itfaiye teşkilleri mensuplarına mahsus olacak ve Hava Müdafaa Genel Komutanlığının bağlı yazısının 2 nci maddesinde yazılı olanlar kurstan geçirilecektir.

3 — Halka mahsus yangın söndürme bilgileri halk için açılan umumî korunma kurslarında hususî bir ders halinde gösterilecektir.

4 — İstanbul vilâyeti, bağlı Hava Müdafaa Genel Komutanlığı yazısının 2 ve 3 üncü maddelerinde bahsi geçen kurslar için, Belediye itfaiye Müdürünün hazırlayacağı kurs programlarının birer örneğini, mümkün olduğu kadar az bir zamanda Vekâlete gönderecektir.

5— U. Müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmış ve bilgi için Hava Müdafaa Genel Komutanlığına sureti verilmiştir.

**Hava Müdafaa Genel Komutanlığı Ş. I. 30/12/939 gün
ve 1873/6005 sayılı yazısı suretidir.**

Dâhiliye Vekâletine

1 — Şehir ve kasabalarımızın hemen hepsi kolay yanmaya elverişli yapılardan veyahut da doğrudan doğruya ahşap binalardan kurulmuştur. Bu yapı durumu dolayısı ile bir hava tehlikesi zamanında zararlar yangınlardan doğacaktır. Bu husus göz önünde tutularak pasif korunma nizamname ve talimatnamesinde; pasif korunma mecburiyetine tâbi olmayan şehir ve kasabalarda bile yangınlara karşı önleyici tedbir almak ve söndürmek için her mevki ve bölgede ve her hususî ve resmi binada seferi itfaiye teşkilleri vücuda getirmeli ve mahallin icabına göre nahiye ve köylerde bile hususî surette bir itfaiye teşkili yapmak hususu kayıt edilmiştir. Bütün bu teşkillerin talim ve terbiyesi ve yetiştirilmesi mahallin itfaiye müdürlüğü veya amirliği tarafından temin olunacağı ve kurs müddetinin diğer pasif kurslarla birlikte senede otuz saat olacağı nizamnamesinin 80. maddesinde yazılıdır.

2 — Bunun için şehir ve kasabalarda seferi itfaiye teşkillerine ayrılmış bulunanlarla resmi daire ve müesseseler itfaiyecileri ve hususî diğer itfaiyecilerin bu kış mevsiminde şehir ve kasabaların itfaiye müdür veya âmirleri tarafından açılacak olan itfaiye kurslarında yetiştirilmeleri lüzumlu görülmektedir.

3 — Bu kurslarda veyahut da bu kurslarda yetiştirilenlerin açacakları kurslarda nahiye ve köylerdeki itfaiye teşkillerinin de istifadeleri temin ettirilerek bağ, bahçe ve mevzuatın yangınlardan korunması usullerinin öğretilmesi göz önünde bulundurulmak üzere hazırlanacak bir programa göre itfaiye kurslarının açılması ve yine kış devresinde nizamnamenin 47. maddesinde yazılı olduğu gibi on beş yaşını bitiren ve altmış yaşını doldurmayan bütün hakka mahsus ameli ders ve konferanslara başlanılması için vilâyetlere emir buyurulmasını ve kursların açılacağı tarihin komutanlığa bildirilmesini arz ederim.

Özü:

Vilâyetimizde açılması icap eden kurs h.

1 — Hava taarruzlarına karşı pasif korunma nizamnamesinin 131 inci maddesine göre Gaz Genel Komutanlığınca açılan kursta yetiştirilen gaz arama ve "temizleme şefleri idarelerinde vilâyet merkezlerinde açılması lâzım gelen gaz kurslarına ait Hava Müdafaa Genel Komutanlığınca tanzim edil p Vekâlete gönderilen program ile buna ait yazı örneği ilişiktir. Bünderecatma göre muamele ifasını tamimen rica ederini.

2 — Umum müfettişlik1 ere ve vilâyetlere Emniyet U. Müdürlüğüne J. G. Komutanlığıma ve Vekâlet D. Müdürlüğüne yazılmıştır.

**Hava Müdafaa Genel Komutanlığının 18/12/1939 tarih
ve 1836/5896 sayılı yazı suretidir.**

Dâhiliye Vekâletine

4/ 1Kasım/ 1939 tarih ve Seferberi k Müdürlüğü 808 sayılı yazıya karışiktır.

1 — Hava taarruzlarına karşı pasif korunma nizamnamesinin 131. maddesine göre Gaz Genel Komutanlığınca açılan kursta yetiştirilen gaz arama ve temizleme şeflerinin idaresinde olmak üzere vilâyet merkezlerinde açılması lâzım gelen gaz kurslarına ait program ilişiktir.

2 — Bu kurslara, vilâyet bölgelerindeki resmi ve hususî büyük daire ve müesseselerde vücuda getirilmesi lâzım gecen gaz arama ve temizine ekiplerinin de iştirak ettirilmesi vilâyet makamlarınca temin edilmelidir.

3 — Kurs müddeti; pasif korunma nizamnamesinin 47. maddesine göre 30 saat olabileceğinden ilişik program buna göre tanzim edilmiştir.

4 — Programda gösterilen nazarî ve ameli derslerin hazırlanması için, ekip şeflerinin Gaz Genel Komutanlığınca açılan kursta öğrendikleri hususlar esas olmakla beraber, aşağıda yazılı kaynaklardan da istifade edilecektir:

A — Hava taarruzlarına karşı pasif korunma nizamnamesi,

B — Hava taarruzlarına karşı pasif korunma talimatnamesi.

C — Hava hücumlarına karşı hayvanların ve hayvanlardan husule gelecek yiyecek maddelerinin korunmasına dair talimatname.

5 — Zehirli gazlar üzerindeki etütler için icap ederse vilâyet merkezindeki okulların kimya laboratuvarlarından da istifade edilmelidir.

6 — Cevap olarak Balıkesir valiliğine, diğer bütün vilâyetlere tamim edilmek üzere D. Vekâletine, için G. Kurmay Başkanlığına arz edilmiş ve bir örneği Gaz G. Ko. lığına gönderilmiştir.

Zehirli Gaz Kursu programı

S A A T L E R			
Günler	1. ci Ders	2. inci ders	3 üncü ders 4. ders
Pazartesi	Zehirli gaz atılma usulle- ri ve gaz arama ve temiz- leme teşkili için lüzumu gaz arama ve temizleme teşkilatı ve vazifeleri.	Zehirli gazların hassasları nevileri, tesirleri ve ayrıl- dıkları sınıflar.	Tahriş edici (göğüs yaşı getirici ve akırtıcı) gazlarla yakıcı, boğucu öldürücü gazlar, bunların avrı ayrı kokuları, tesirleri ve tesir- lerini yok etmek için yapılacak iş.
Salı	Gazdan korunma vasu- ları hakkında genel bilgi (rek ve top u korunma) maske ve gaz koruma el- bisesi olmadığna gör- pratik korunma hakkında genel bilgi	Gazdan korunmak için önleyici tedbirler e ipenit tehlikesine karşı şahsi ve Genel korunma tedbirleri	Hayvanların ve hayvanlardan husule gelen yiyecek maddeleri ile bütün yiyecek ve içeceklerin gazı karşı korunması hakkında genel bilgi
Çarşamba	Gazların muhtelif arazi (toprak, kumlu, kireçli, kili, çakıllı, taş, asfalt, be- ton, ahşap, ağaçlı çayırılı nebatla örtülü) üzerindeki tesirleri	Gaz kokusu alma tecrü- besi kokuya alıştırma.	Koruyucu malzeme (maske ve revileri, baş giyilmesi ve uydu- rulması gaz elbisesi başlığı el- diver, çizme) hakkında ameli bilgi ve bunların giyilip çıkarıl- ması ve muhafaza usulleri.

Pazartesi	Uçucu ve kalıcı gazlara mahsus temizleyici maddeler materyaller, aletler ve bunların kullanıma usulleri	Gaz kokusu alma gaz arama (gaz keşfi) dedek ör kullanma tarzı.
Cuma	Gazlanmış sahanın tesbit ve tahdit edilmesi, gazlanmış sahadan geçiş i, in alınacak tedbirler (ameli olarak)	Gazlanmış olan yerlerin (asfalt beton, şosa toprak ve çemenli yerlerin temizlenmesiameli olarak
Cumartesi	Gazlanmış olan ağaçların, direklerin kargir ve ahşap duvarların ve demir parmaklıkların gazdan temizlenmesi (Ameli olarak)	
Pazartesi	Kargir ve ahşap binaların, sığınakların ve siperlerin gazdan temizlenmesi (Ameli olarak)	Araba, otomobil, tramvay tren gibi rakil vasıtalarının gazdan temizlenmesi (ameli olarak)
Salı	Elbise, çamaşır, ayakkabı ve hayvan teçizatının temizlenmesi (ane'i)	Can kurtaran hizmetleri, malzemesi nasıldır kullanılması (ameli olarak)

